

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา นาคสกุล. ๒๕๒๐. ระบบเสียงภาษาไทย กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา ปัทมติก. ๒๕๒๐. ประวัติความเป็นมาของภาษาไทย กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- กำชัย ทองหล่อ. ๒๕๔๐. หลักภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- จรรยา สมนึก. ๒๕๒๕. ระบบเสียงภาษาถิ่นย่อยจังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทบูรินธนาถ, กรมพระยา. ๒๕๓๗. ปทานุกรมบาลี อังกฤษ สันสกฤต พระนคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. ๒๕๒๐. ของดีอีสาน พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- จำลอง สารพัดนึก (จำลอง ฎริปัญญา). ๒๕๑๕. ภาษาไทยฉบับบาลีประยุกต์ พระนคร : ณรงค์กิจ.
- จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา. ๒๔-๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๒. ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การเข้ามาของ ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตในประเทศไทย (การสัมมนา เรื่อง อิทธิพลของภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทย).
- ชัยสิทธิ์ เศรษฐบุปผา. ๒๕๑๔. ภาษาถิ่นในวรรณคดี โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- ช่อนกลิ่น พิเศษสกุลกิจ. ม.ป.ป. ภาษาถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทพรัตนานุกิษฐ์, หลวง. ๒๕๐๙. ธาตุปที่ปิกา หรือ พจนานุกรมบาลี-ไทย พระนคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ท้าวปางคำ. ๒๕๓๘. สังลินไซ เล่ม ๑-๒ พระมหาสีลา วีระวงส์ (คันทวีและ เรียบเรียงเพิ่มเติม) กรมวรรณคดีและวัฒนธรรมมหาชน เวียงจัน : โรงพิมพ์ไผ่หนาม
- ทองคำ อ่อนมะนีสอน. ๒๕๓๕. วัดเจนนานุมพาสาลาว เวียงจัน : โรงพิมพ์เวียงจัน
- นันทสาร สีสลับ. พฤษภาคม ๒๕๒๘. "วัฒนธรรมกับการพัฒนาสังคม". วัฒนธรรมไทย ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๕.
- ธวัช ปุณโณทก. ๒๕๒๕. วรรณกรรมท้องถิ่น กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- นวรรณ พันธุ์เมธา. ๒๕๒๕. ไวยากรณ์ไทย พระนคร : รุ่งเรืองสาส์น.

- นิตยา กาญจนะวรรณ และ เสาวลักษณ์ อนันตศาสนต์. ๒๕๒๗. ลักษณะและการใช้ภาษาไทย
กรุงเทพฯ : ป. สัมพันธ์พาณิชย์.
- บรรจบ พันธุเมธา. ๒๕๔๙. ภาษาบาลี-สันสกฤตที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจบ พันธุเมธา. ๒๕๑๗. ลักษณะภาษาไทย (TH 101). พระนคร : รามคำแหง.
- บรรจบ พันธุเมธา. ๒๕๑๖. บาลีสันสกฤตในภาษาไทย. พระนคร : รามคำแหง.
- บุญร่วม ทิพพศรี. ๒๕๒๑. บาลี-สันสกฤตที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย. พระนคร : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- ประคอง นิมมานเหมินทร์. ตุลาคม ๒๕๒๒. “ลักษณะภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตในวรรณคดี
ล้านนา” เอกสารอัดสำเนาประกอบการสัมมนา อิทธิพลของภาษาบาลี และสันสกฤต
ที่มีต่อภาษาไทย.
- ประยุทธ์ หลงสมบุญ. ๒๕๑๙. พจนานุกรมบาลี-ไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประยูร ทรงศิลป์. ๒๕๒๖. การเปลี่ยนแปลงของภาษา : คำยืมในภาษาไทย กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครุธนบุรี.
- ประเสริฐ ศรีราชพัฒน์. ๒๕๓๐. การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาษาบาลี-สันสกฤตในวรรณกรรม
ท้องถิ่นนครศรีธรรมราชประเภทนิทานและคำสอน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เป็นเจ อนาคติน โรเจอร์ (Peltier A.R.). ๒๕๓๘. (เรียบเรียง). นางผมหอม เชียงใหม่ :
บริษัทเมืองนวัตน์.
- เปรม หิมจันทร์. (ตุลาคม ๒๕๒๒). ปัญหาที่เสนอในการสัมมนาอิทธิพลภาษาบาลี และภาษา
สันสกฤตที่มีต่อภาษาไทย เอกสารอัดสำเนาประกอบการสัมมนา อิทธิพลของภาษาบาลี
และสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทย.
- แปลก สนธิรักษ์. ๒๕๒๖. พจนานุกรมบาลี-ไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พระมหาวิรวงศ์, สมเด็จพระ. ๒๕๑๕. พจนานุกรมภาคอีสาน-ภาคกลาง. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พระราชวรมณี, (ประยุทธ์ ปยุตโต). ๒๕๒๐. พจนานุกรมพุทธศาสตร์. พระนคร : การศาสนา.
- พัฒน์ เฟื่องผลา. ๒๕๒๓. บาลีเบื้องต้น. พระนคร : รามคำแหง.
- พัฒน์ เฟื่องผลา. ๒๕๒๔. บาลีระดับกลาง. พระนคร : รามคำแหง.
- พัฒน์ เฟื่องผลา. ๒๕๓๕. บาลี-สันสกฤตในภาษาไทย. พระนคร : รามคำแหง.
- มหาชาติล้านนาอีสาน ๒๕๓๑. หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในมหามงคลสมัยรัชมิ่งคลาภิเษก.
มูลนิธิภูมิพลโลกิคุ. ๒๕๒๔. แบบเรียนภาษาขอม อักษรธรรมล้านนา อักษรธรรมอีสาน อักษร

- มอญอักษรพม่า และอักษรโรมัน พระนคร : มูลนิธิภูมิพลโลกษุ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๒๕. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- เรื่องเดช ปันเขื่อนขัติย์. ๒๕๒๕. ภาษาถิ่นตระกูลไทย พระนคร : เรือนแก้วการพิมพ์.
- ลิลลนา ศิริเจริญ และคณะ. ๒๕๒๒. ความรู้ทั่วไปทางภาษาไทย หลักภาษา (TH 104). พระนคร : รามคำแหง.
- วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. ๒๕๑๓. บาลีไวยากรณ์. พระนคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วิจิตร ภาณุพงศ์. ๒๕๒๓. โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์ (LI 332). พระนคร : รามคำแหง.
- วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. ๒๕๒๗. ภาษาและภาษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิสันต์ ภูมิแก้ว. (๒๕๒๓): ๖๘-๗๕ “ข้อสังเกตจากการศึกษาคำบาลีสันสกฤตในภาษาไทย.” วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ ๒
- วิสุทธ์ บุญยกุล. (ตุลาคม ๒๕๒๒) “ข้อสังเกตด้านภาษาเกี่ยวกับภาษาบาลี-สันสกฤตในภาษาไทย” เอกสารอัดสำเนาประกอบการสัมมนา อิทธิพลของภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทย.
- วิสุทธ์ บุญยกุล. ๒๕๒๐. วิสุทธ์นิพนธ์ กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์ศรี แย้มนัตดา. ตุลาคม ๒๕๒๒. “ลักษณะของภาษาบาลี และภาษาสันสกฤตที่ปรากฏในภาษาไทยทางวรรณคดี” เอกสารอัดสำเนาประกอบการสัมมนา อิทธิพลของภาษาบาลี และสันสกฤตที่มีต่อภาษาไทย.
- ศักดิ์ศรี แย้มนัตดา. ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ : ๓๔-๔๐. “สันสกฤตพิจิตรพันพรรณา.” เอกลักษณ์ไทย
- ลีลา วีรวงศ์. ๒๕๒๙. (ชำระ). ท้าวสูงหรือเจียง : โรงพิมพ์ศิริธรรม อุบลราชธานี.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. ๒๕๑๗. บาลี-สันสกฤตที่สัมพันธ์กับภาษาไทย พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช
- สุภาพร มากแจ้ง. (๑ ตุลาคม ๒๕๒๒). การใช้คำบาลี-สันสกฤตของสุนทรภู่ เอกสารทางวิชาการ ฉบับครบรอบวันสถาปนาวิทยาลัย, คณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี.
- สุภาพร มากแจ้ง. ๒๕๒๗. ภาษาบาลี-สันสกฤตในภาษาไทย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- อนุমানราชธน, พระยา. ๒๕๒๒. นิรุกติศาสตร์ ภาค ๑ พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

- อนุমানราชชน, พระยา. ๒๕๑๐. นิรุกติศาสตร์ ภาค ๒ พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- อริยานุวัตร. ๒๕๑๓. (ชำระ). พระราชนิพนธ์ชาดก ศูนย์อนุรักษ์วรรณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วัดมหาชัย มหาสารคาม : โรงพิมพ์อักษรทองการพิมพ์ มหาสารคาม.
- อริยานุวัตร. ๒๕๑๓. ๗(ชำระ) พระอุปคุตผาบบมาร ศูนย์อนุรักษ์วรรณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มหาสารคาม : โรงพิมพ์อักษรทองการพิมพ์ มหาสารคาม.
- อริยานุวัตร. ๒๕๑๓. (ชำระ) สุพรรณานาคชาดก ศูนย์อนุรักษ์วรรณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วัดมหาชัย มหาสารคาม : โรงพิมพ์อักษรทองการพิมพ์ มหาสารคาม.
- อริยานุวัตร. ๓ ก.ค. ๒๕๒๓. (ชำระ). เสี้ยวสวาด จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในโอกาส
พระราชทานปริญญาบัตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มศว. มหาสารคาม ถวายแด่
พระอริยานุวัตร เขมจารีเถระ : โรงพิมพ์อภิชาติการพิมพ์ มหาสารคาม.
- อริยานุวัตร. ๒๕๑๘. พระลักพระลาม คีกลิตสยาม.
- อริยานุวัตร. ๒๕๑๓. (ชำระ). พญาค่างอง (สอนไพร) ศูนย์อนุรักษ์วรรณคดีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วัดมหาชัย มหาสารคาม : โรงพิมพ์สิริภรณ์ ขอนแก่น.
- อารีย์ สหชาติโกสัย. ๒๕๑๗. เทียบลักษณะคำบาลี-สันสกฤตกับคำไทย ชุมชุมสหกรณ์การชาย
และการซื้อแห่งประเทศไทย.
- อุปกิตศิลปการ, พระยา. ๒๕๑๔. หลักภาษาไทย พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- เอื้อน เล่งเจริญ. (ธันวาคม ๒๕๒๐-พฤษภาคม ๒๕๒๑) : ๒๗-๓๕. การกลายเสียงคำบาลี-
สันสกฤต : อักษรศาสตร์ ๒
- เอื้อน เล่งเจริญ. (สิงหาคม-พฤศจิกายน ๒๕๒๐) : ๖๗-๘๗. บทบาทของภาษาบาลีในภาษาไทย
อักษรศาสตร์ ๑ วิทยานิพนธ์

ภาษาอังกฤษ

- Apte, Vaman Shivram. 1965. The Practical Sanskrit-English Dictionary. 3rd ed., Delhi :
Motilal Banarsidass.
- Childers, Robert Caesar. 1875. Dictionary of the Pali Language. London : Trubner &
Co. 57 and 59, Ludgate Hill.
- Davids, T.W. Rhys and Stede, William. 1972 The Pali Text Society's Pali-English
Dictionary. 6th ed. London : The Pali Text Society.

- Geiger, Wilhelm. 1968. Pali Literature and Language. 2nd ed., Delhi : Oriental Books Reprint Corporation.
- Goldman, Jonathan. 1994. Webster's New World Student's Dictionary. New York, Simon & Schuster Inc.
- Macdonell, Arthur Anthony. 1974. A Practical Sanskrit Dictionary. Oxford University Press.
- Monier-Williams, Sir Monier. 1970. A Sanskrit-English Dictionary. 5th ed. London : Oxford at The Clarendon Press.
- Whitney, William Dwight. 1885. The Roots, Verb-Forms and Primary Derivatives of The Sanskrit Language. Delhi : Motilal Banarsidass.

๑. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องนางผมหมอม

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กะเลิมสุก	๓๔๕	ชะรา	๒๔๓
กัลยา	๗๕	ชะรากาน	๑๓๗
กาสา	๑๐๕	ชาด	๘๙
กินนะรี	๘๙	ชาดก	๓๔๙
กุดโต	๘๓	ชุมพู	๑๒๑
กุนชะโร	๙๗	ชูลี	๒๖๙
กุมะรี	๑๓๑	ไชยะตุพะวัง	๓๒๓
กุมาน	๖๕	ไชยะมั่งคะลิ่ง	๓๒๓
กุนา	๓๓๗	ดารา	๗๗, ๒๓๓
เกด	๘๙	คาวะตึ่ง	๓๕๑
เกลา	๓๐๗	เด็ยระสาน	๙๑, ๒๕๙
โกด	๑๒๑	เถรา	๓๔๙
ไกสอน	๑๐๙	ทอระนี	๑๙๕
คันโท	๑๔๙	ทะนุ	๖๗
คับ	๘๙	ทัมมะชาด	๒๙๓
คัวละนา	๒๔๙	ทัวระพี	๒๖๓
คีรี	๘๑	ทานโศทชีวิต	๓๑๗
คุนโน	๒๐๕	ทาสา	๖๙
โคจอน	๘๓	ทาลี	๑๒๑
จันทะรัง	๒๗๕	ทิดา	๒๐๑
จันทะรังสี	๘๕	ทัพ	๗๕
จันโท	๒๓๓	ทุก	๑๕๗
จาดุรา	๑๓๕, ๑๙๕	ทูลี	๓๐๑
จาระจา	๑๐๗, ๑๖๙	เทพดา	๘๓
โจโร	๒๓๓	นะคอน	๖๗
ชิวัง	๑๑๙	นะที	๑๓๕, ๑๔๕, ๒๐๑
ชลทา	๑๑๙	นะโมตัสสัสตฤ	๖๕
ชนเนต	๒๖๗	นาโค	๘๑, ๙๑, ๑๒๑

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
นาด	๖๗	ปะนม	๑๕๕
นานา	๗๓	ปะมาน	๘๕
นามกอน	๖๗	ปะโยค	๓๔๕
นาวา	๒๒๑	ปะสง	๑๑๗
นิตติตั้ง	๓๕๗	ปะสูค	๘๙
นัระมิต	๗๓	ปะเลิด	๖๙,๑๙๕,๒๐๗
นัระพาน	๖๕	ปันยา	๓๔๙
นัระพาน	๑๗๙	บับพะโต	๑๑๗
เนค	๒๐๓	ปาถนา	๖๕
บอระเทค	๓๒๗	ปาณี	๗๗,๒๕๗
บอระบวน	๒๐๗	ปาบั้ง	๖๕,๒๐๕
บอริวาน	๑๒๑	ปีตา	๑๒๑,๓๔๙
บอริสูค	๗๓,๒๖๓	ปีตาราช	๑๓๗
บันลัังราช	๓๔๕	ผาสาด	๘๕,๒๐๙
บั้วระพา	๑๔๕	เผค	๑๕๑,๒๒๙
บาททา	๙๗	พน	๒๗๗
บาบ	๒๓๕	พะยาด	๖๕
บาบเวร	๑๐๑	พาก	๖๕
บาระมี	๙๗,๑๓๕,๓๕๗	พากภาษา	๒๖๓
บุกคะละ	๓๔๙	พาชะนััง	๓๒๗
บุกตทา	๖๕,๒๒๗	พาที	๒๒๙
บุกดี	๑๒๑	พามนา	๓๔๙
บุกน	๖๕,๒๔๗	พุดโท	๑๙๕
บุกผา	๑๔๙	พุกทอน	๑๓๗,๒๑๑
บุกชา	๖๙	พูวะนาค	๖๗,๒๒๙
บุกฮาน	๑๓๕	โพค	๓๔๓
เบ็งซอน	๒๗๕	โพทิสัค	๖๕,๓๔๙
เบียงน	๖๕	มนตี	๓๒๑
ปะกาน	๖๙	มอระนา	๘๕,๒๐๑,๒๐๓
ปะเทค	๙๗	มอระนาค	๙๗

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มะนิโซ	๘๑	ลาบ	๒๐๓
มะนิโซด	๑๐๕,๒๓๓	ลีลา	๘๓
มะโน	๑๘๕,๓๐๑	เล็งโย	๒๘๘
มะโนจิต	๗๓	โลกโลกา	๘๕
มะหาไซ	๒๙๕,๓๓๑	โลहित	๒๘๘
มาดา	๗๕,๒๓๗	วงสา	๒๐๓,๒๒๙
มาน	๖๕	วัดสา	๓๔๙
มาลา	๓๑,๒๑๕	วันทา	๑๕๑,๒๐๗
มุงคูน	๒๐๑,๒๐๗	วาโย	๑๕๗
เมโค	๒๗๗	วิมาน	๒๔๕
เม็ง(คำ)	๑๐๕,๒๗๕	เวทนา	๒๖๘
โมทะนา	๓๒๓	เวน	๒๐๕
โมโห	๖๕	เวร	๘๑
ไมตี	๘๑	เวหา	๑๑๕,๒๑๑
ยุดิกา	๑๐๑	สังคาม	๒๗๗,๓๔๕
โยด	๗๕	สเนหา	๗๓
โยทา	๗๕,๒๗๗	สัมพาน	๖๗,๒๙๓
รังลี	๘๕	สมอน	๗๗
รัตน์ง	๘๑,๑๘๓	สะกุนา	๒๑๑
รหัด	๑๗๓	สะถิด	๒๗๕
ราช	๘๕	สะเถียน	๘๘
ราชเทวี	๖๗	สะวัดดี	๖๕,๒๔๗,๓๒๓
ราชบุคตา	๓๔๙	สังวาน	๑๐๗
ราชเบ็งจาน	๑๓๗	ลัด	๗๗,๒๑๕
ราชา	๑๒๘	ลัดตู	๘๕,๒๕๕
ราชาน	๒๔๓	ลัฟโรคา	๖๕
ราชาสาน	๓๓๗	สาขา	๘๕,๑๔๕
ราตี	๗๗,๒๓๓	สาทุกาน	๒๓๘
ริดที	๑๗๕	สาร	๘๑
โรคา	๓๒๘	สาลา	๒๗๘

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
สาลี	๒๐๓	อาฮม	๖๙,๑๕๗
สาวก	๓๕๗	อิน	๖๗
สาสนา	๓๕๕	อินพม	๘๓
ลีดา	๖๗	อุคทียาน	๙๗
ลีสุพะมั่งคะละ	๖๕	อุทะกัง	๙๑
ลูก	๖๕	อุบพิเสก	๒๔๕
สุชาดา	๒๑๙	อุปถาก	๑๒๑
สุริโย	๗๗,๑๔๕,๒๑๕	อุพิเสก	๑๓๗
สุน	๗๗,๒๓๓	เอกะราช	๑๔๕
เสตลัต	๓๔๕	ฮืด	๘๙,๓๐๗
เสนา	๑๓๗		
โสภ	๖๙,๒๓๕		
ไสยา	๑๗๗,๒๓๓		
หัตถบาต	๑๔๕		
หัตถบาท	๙๗		
เหต	๑๔๙		
อะทิตถาน	๑๓๕,๑๔๕,๓๓๗		
อะนุยาด	๓๓๙		
อะเนก	๘๕,๒๘๗		
ฮัสจัน	๑๑๑		
ฮัสสา	๓๓๑		
อาช	๑๔๓		
อาชยา	๓๐๑		
อาชาไน	๒๖๗		
อาดเทวี	๑๔๓		
อาพอน	๙๗,๑๔๕		
อาร์นยา	๗๕		
อาราม	๒๙๗		
ฮาลัย	๗๕		
อาหาน	๒๕๙		

๒. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องสังข์ศิลป์ชัย

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กอน	1.58	กุมพัน	1.14
กะดุมพืด	1.60	แก้งยา	1.23,173
กะนิตถา	1.47	เกด	1.49
กะบิน	1.6	เกสา	1.27
กะลุนา	2.10	เกสี	1.65
กะลัด	1.4	เกียด	2.9
กะเสลา	1.73	เกียน	1.4
กะเลิม	1.5	โกด	1.11
กัังสะदान	1.64	โกทา	2.83
กััน	2.28	โกละหน	1.32
กัันदान	2.47	โกไส	2.85
กัันละยา	1.68	ไกลาด	2.102
กัันละเยด	1.109	ไกลอน	1.17
กาน	2.27	ชัตติยะลาด	1.14
กามะคุน	2.128	ชัน	2.50
กาโย	1.30	ชันติ	2.141
กาละพีก	2.94	ชีนี	2.69
กาเล	2.31	คะดี	2.40
กาสา	.52	คะนา	1.57
กำมะกอน	1.152	คะหัด	1.43.61
กัจจะกาน	1.93	คัันทะชาด	1.18.65
กิดสะหนา	2.59	คัันทา	2.52
กินนะลี	1.27	คัันโท	1.52
กุกะล็ก	2.45	คัับพะ	1.38
กุนชะลาด	2.152	คัับพะวีก	1.55
กุนชะโล	2.32	คามะนิก	2.131
กุนละวง	1.63	คาเม	1.33
กุมมาน	1.134	คาวี	1.83
กุนา	1.149	คีลี	1.56

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
คุงคา	2.38	ดาวะตึง	1.4
คุด	1.3	เดด	1.1
คุดทะเลลาด	1.11	เดี่ยละสาน	2.29
คุน	1.1	ตาปะโส	1.43
คุลี	2.106	ตุลียา	1.26
คู	1.50	ตุลียะด	1.78
คูหา	2.69	เตโซ	1.62
เคาะ	1.24	ไต	1.1
โคจอน	1.44	ไต่ยะโลก	2.25
โคด	2.148	เกน	1.50
โคทา	2.2	เกลา	1.61
จัก	2.47	ทอน	1.42
จักกะวาน	2.17	ทอละนี	1.10
จัน	1.2, 132	ทะนุ	1.166
จันโท	1.39.132	ทะลั้ง	1.30.99
เจด	2.128	ทะลา	1.20
เจละจา	1.19	ทะวาน	1.31
เจียละกาน	1.23.58	ทักชิน	1.82
ชีวา	2.103	ทานี	1.4
ซุมพู	1.129	ทาละกา	1.163
ชนละทา	1.15	ทาลี	1.107
ชนละเนด	2.55	ท่า	1.1
ชะลา	1.72	ท่ามะลาด	2.96
ชาด	2.72	ทินนะกอน	1.141
ชาดั่ง	1.162	ทิบพะอาด	1.128
ชาตา	1.135	ทีลาด	1.144
ชಾಯา	1.13	ทีตา	1.103
ชีวัง	2.48	ทุก	1.41
ซูลี	1.1	ทูลี	2.35
เซดถา	2.135	เทด	1.4
ญาน	1.1	เทบ	1.128
ดालา	2.32	เทบพะ	1.3

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เทบพะคุณ	1.3	นึละมิด	2.42
เทพา	1.31.129	เนต	1.23
เทพี	1.20	ไนยะเนต	1.103
เทวะ	2.156	บอละบวน	1.92
เทวะดา	2.128	บอลิขาน	1.48
เทวะลาด	1.95	บอlixวาน	1.5
เทวี	1.45	บอლისาด	2.3
เทเวด	1.71	บอლისุด	2.111
เทโว	1.12	บั้น	1.1
โทด	2.27	บับพะชา	1.41
โทดหัน	1.21	บับพะโต	.2.68
นะคเลด	2.20	บวัละพา	1.136
นที	2.88	บิตอน	1.23
นะทีสะหมุด	2.50	บินบาด	1.56
นะคอน	1.5	บุดตะลาด	2.19
นะมัดถุ	1.1	บุดตา	1.126
นะโม	1,2.2	บุดสะบา	2.80
นักคะเลด	1.4	บุน	2.2
นาก	1.3	บูปพิตะลาด	1.77
นาคี	1.175	บุลี	1.5
นาเคน	1.163	บุฮาน	1.11
นาโค	1.11	ปะกาน	2.52
นาโก	1.1,1.11	ปะตีสนที	1.125
นามมะกอน	2.48	ปะถม	1.6
นาฮาย	1.62	ปะถะพี	1.73
นิคม	1.4	ปะนม	1.3
นิโคด	1.72	ปะมาน	1.108
นิทาน	1.9	ปะโลहित	1.81
นิน	2.7	ปะสง	1.9
นิมิด.	1.23,132	ปะสิต	1.98
นึละมน	1.78	ปะสูด	1.38
นึละพาน	2.138	ปะเส็ด	1.100

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ปะหมาด	1.105	พิดาน	2.117
ปักลี	1.30,169	พิทูน	2.96
ปากาน	1.58	พิพาก	2.11
ปาเกียน	1.4	พิมาน	2.69
ปาด	1.1	พิเสด	1.70
ปาดิหาน	2.85	พิฮม	2.81
ปาถะหนา	1.60	พิ๊กษา	1.2
ปานี	2.13	พุดทะโคด	.63
ปาบั้ง	2.48	พุดทะบาด	1
ปาละมี	1.9	พุมมะลา	1.70
ปีตุลา	2.2	พูทอน	2.49
ปีตุเลด	2.134	พูบาน	1.46, 93
เบ็งจาน	1.4	พูเบด	1.4
พะหยา	1.105	พูพะนั้ง	1.56
พะหลา	1.155	พุมมะลา	1.70
ผากด	1.7	พุมสะถาน	2.8
ผาสาด	1.15	พูมา	1.149
เผด	2.90	พูมี.2.15	1.8
พงสา	1.51	พูวะนาต	7
พมเทบวาลา	1.131	เพด	2.13
พมมะโลก	1.71	เพด	2.32
พมโลก	1.71	เพตา	1.67
พะโยม	1.17	เพลลา	1.50
พะลีกำ	1.24	เพลี	1.49
พาก	1.48	โพด	1.15
พาที	1.67	โพทียาน	1.63
พามมะนา	1.60.	โพย	43
พาวนา	1.127	มะนีนิน	2.68
พาสา	1.75	มอลสะนา	106
พิจาน	1.53	มอลสะนาต	2.14
พิญาน	2.14	มะนั้ง	2.12
พิดชะ	1.2	มะนี	1.11

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มะนี้ไซด	2.96	มาน	103
มะนี้นิน	1.79	มานดา	2.16
มะนุด	1.11	มายา	2.70
มะโน	1.16	มาลา	1.38
มะโนมัย	1.6	มาลี	2.80
มะยูลา	1.56	มิกคา	1.36
มะหาสม	1.58	มิดคะลาด	1.106
มะหาคุน	2.83	มุก	1.5
มะหาจัก	1.13	มโนลด	1.9
มะหาเถน	1.546	มุงคุน	1.78
มะหานิน	2.96	มุนดี	1.19
มะหาพุม	2.114	มุนเทียน	1.9
มะหาเมก	1.2	เมก	1.29
มะหายัก	1.29	เมกชะหลา	1.158
มะหวาง	2.163	เมโค	1.113
มะหาอุด	1.135	ลาชะกุมมาน	2.11
มะหาเอก	1.72	ลาชะคูเถร	1.50
เม็ง	1.119	ลาชะสิงหาน	1.92
โมทะนา	1.40	ลาชะลี	1.143
ยัคันทอน	1.67	ลาชา	2.22
ยุดทะกำ	1.130	ลาเซน	1.148
เยาวะลาด	1.71	ลาด	1.35
โยด	1.69	ลาดี	2.97
โยทา	1.14	ลาทะนา	1.141
ลดณะลาด	2.46	ลาลี	1.164
ลดถัง	2.120	ลิต	2.2
ละดู	1.2	ลิตที	2.148
ละหัด	1.139	ลีลา	1.68
ลัดตะนาต	1.40	เล็งโย	1.21
มะหิงสา	1.163	โลก	1.12, 1.13
มะโสบ	1.63	โลกกะนาต	1.131
มัดสะกาน	1.24, 50	โลกา	1.5

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
โลบ	1.110	สะเถียน	1.47,100
โลहित	2.194	สะมาทาน	1.122
วอละปิตา	2.14	สะวัดสะดี	1.1
วะจะนั่ง	2.24	สะหมุด	1.39
วะลุนนะยัก	2.47	สะหลาก	1.159
วัดสา	2.195	สะหวัน	1.7
วาจา	2.104	สะเห่น	1.66
วาเยด	1.113	สะเห่นหา	2.137
วาโย	1.1	สะเหม่น	1.88
วิตสุกั่ม	1.159	ลัก	2.103
วินญาณ	1.82	ลักกุนา	2.78
วิบาก	1.20	ลักโก	1.128
วิปปะวาสะ	1.25	ลักสาด	1.62
วิวาหะ	1.82	สังชะหยา	1.59
วิวาโห	1.124	สังชา	2.42
วิไส	1.42	สังคะ	1.6
วิหาน	1.54,65	สังโค	1.51
เวดทะนา	1.35	สังวาน	1.117
เวลิ่ง	1.213	ลัด	2.20,103
เวลา	1.44	ลัดตะพิด	1.2
สงสาน	1.94	ลัดหัน	2.54,169
สนทะนา	1.37	ลั้พะ	2.94
สม	1.43	ลั้พะกาน	1.159
สมคาม	2.37	ลั้มโหด	1.58
สมบัต	1.11	สากน	2.3
สมโหด	1.43	สาขา	2.38
สวาดทียาย	2.13	สาจี	1.29
สอนสิน	1.165	สาคอน	1.153
สอละพิด	2.33	สาด	1.6
สะกุน	1.86	สาดตะสิน	1.10
สะถาน	2.8	สาทุกาน	81
สะถิด	1.50	सान	1.8,88

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
สามาน	1.55	อากาศ	2.20
สามิโก	1.146	อาคม	1.29,2.4
สาया	1.86	อาด	1.10
สำมุดติ	1.1	อาด	1.50
สิงคาน	1.77	อาดูน	1.32
สิตทิ	1.1	อาทอน	1.108
สินทุวา	1.117	อาทิด	1.2
สินทุवाद	2.169	อาพอน	1.90
สิมพะลี	1.167	อามาด	1.6
หิณะชน	2.40	อาไล	2.28
หิมะพาน	2.80	อาทาน	2.35
หิมะวัน	1.54	อาสม	1.45,118
หิมะเวด	1.17	อาฮาม	1.46,118
เทด	1.24	อำพอน	2.7
เหมะกา	2.33	อำพา	2.66
อง	1.41	อำมะลิน	1.143
อนตาย	1.148	อินตา	2.63
อนทะกาน	1.148	อินทร	1.73
อะเนก	1.84	อินทาทีลาด	2.46
อะจินไต	2.37	อินโท	1.130
อะทิดถาน	1.35	อุตตะโม	1.78
อะนันอะเนก	1.84	อุคม	1.4
อะนุชา	1.42	อุคอน	1.160
อะนุยาด	1.91	อุทอน	1.141
อะนุยุดะกำ	2.118	อุทุมพอน	2.95
อะพินยาน	1.43	อุบปะชา	1.51
อะลัดซี	1.55	อุบพิเสก	1.120
อะวิไล	1.43	อุปะถาก	1.382.140
อักโซ	1.54	อุลาทอน	172
อัตสะจัน	1.3,142	เอกา	142
อัตสะดอน	1.6,163	เอ็งซูลี	1.58
ากอน	1.120	ไอยะโก	1.72

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ไอยะลา	2.162	ฮีด	2.1
ไอสวน	1.3	ฮูบ	1.13
ฮมมะนัง	1.158	เฮิงโย	2.4

๓. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องท้าวฮุ่งหรือท้าวเจือง

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กร	๔,๓๕	เกสธาตุ	๓๖๕
กรกฎ	๔	เกสี	๒๐๓
กรรมนิภา	๒๔	เกียรติ	๓๕
กรรมเวร	๕๓	เกียรติ	๗
กริสนา	๒๑๙	โกฏิ	๒๗
กษัตรา	๑๓	โกรธ	๑๕๑
กษัตริย์	๔๓	โกศล	๓๙๔
กัณฑ์	๓๖๗	ไภสร	๑๖๗
กัลเยศ	๓๙	ขนงทวาร	๕๑
กัมมัง	๓๖	เขต	๓๕๗
กัลป์	๔๐	คณา	๖๘
กัลยา	๒๙๔	คติธรรม	๔
กาย	๔	คติโลก	๑๐๓
การะถัน	๑๒๔	ครุฑราช	๑๕๙
กาละชัย	๒๕๕	คะทาไทย์	๓๕
กินนรี	๒๒๖	คันธมัล	๒๕๓
กุกกุตโต	๑๗๕	คันธ	๒๒๐
กฤษร	๕๓	คันธรส	๒๐๒
กุมภ	๔	คัพพะวิภ	๒
กุมमार	๓	จันท์	๗
กุมราช	๗๑	คิมหันต์	๒
กุมาร	๑๗	คีรี	๙๖
กूर्ณา	๒	คีรี	๒๒๐
เกิงญา	๒	คุชเรศ	๕๒
เกิงญา	๖	คุชสาร	๑๔
เกษ	๒	คุชสิงห์	๑๐๙
เกษา	๗,๑๐๐	คุณ	๒
เกษิม	๒๐๐	คุณโณ	๒๔๑

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
คุณนอิทร์	๗๕	ชัยฤกษ์	๓
คุณราชา	๑๒	ชัยศรี	๒๐๘
คุณ	๗๒	ชัยสินธุ์	๑๗๕
คูหา	๔๒	ชาตา	๓
เคราะห์	๓๖	ชาติ	๑๓
เคหัง	๒๓	ชาติ	๒
โคจร	๑๗๘	ชูลี	๑๖๐
จตุรงค์	๒๙๑	ชูลีกร	๒๐๗
จตุรงค์	๙๕	โชติ	๒๒๐
จตุโลก	๗๘	ไชยยะเยศ	๒๘๑
จริยา	๒๙	ดนตรี	๑๗๘
จักรวาล	๓๙	ดารา	๑๕
จันทร์	๓	ดาเวศ	๖๕
จามรี	๒๓๔	ดาวดิงส์	๑๙๙
เจตน์	๑๖๓	ตรีศูล	๕
จิต	๑๔	เตโช	๙๕
จินดา	๒	ไตร	๑
จติ	๒	ไตรเกษ	๓๖๗
จุฬามณี	๓๖๕	ไตรโลก	๘๐
โจรมาร	๒๒	เถรา	๔
ฉัททันต์	๙๔	ทวี	๑๓
ฉายา	๑๓	ทอระพี	๑๒
ชมพู	๔	ทักษิณ	๗
ชรา	๓๓	ทาน	๔๕
ชรามรณ	๒๓๐	ทาสา	๑๔
ชลหา	๕	ทาสี	๑๒
ชลที	๖๘	ทินกร	๑๕
ชลเนต	๔๐	ทิพเนต	๒๒๗
ชลเยศ	๔๐	ทิสา	๒๗๘
ชลเยส	๒๓	ทูป	๕

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
ทุกข์	๓๑	นักเรศ	๒๖
ทุกภาค	๒๑	นักดา	๑๓
ทุมภร	๒๙	นัตตา	๑๓๐
ทูตา	๒	นาฏ	๒๗
เทพี	๒	เม็ง	๑๒
เทวราช	๒๔,๓๓	นาม	๑
เทวี	๑	นามกร	๔
เทเวศ	๑๑๓	นารายณ์	๒๘๑
เทคนธรวม	๓๔๖	นารี	๒
เทียรยะฆา	๒๔๖	นารี	๘
โทษ	๒๗	นิคม	๕๖
ธรรมชาติ	๔	นิททา	๑๐๐
ธรรมดา	๑๑๕,๗๒	นินทา	๑๖๓
ธรรม	๑	นิมิต	๘๔
ธรรมเอก	๒๘๑	นिरาศ	๑๗๘
ธาดา	๕	นिरาศ	๔๐
ธาดุ	๑๑๔	นිරะพาน	๒๓
ธิดา	๕๓	เนตร	๓
ธูลี	๒๗	บรรณาการ	๕๖
นครสวรรค์	๒๕๓	บรเวน	๙๖
นครอินทร์	๒๐๑	บริจาค	๒๗๔
นन्दรี	๒๘๑	บริพาร	๕๙
นนทเกวรี	๑๘๐	บริวาร	๑๒
นนลีเลิศ	๒๑๔	บอระบวน	๑๒
นพคุณ	๓๙	บัพพโต	๖๒
นพราช	๕๖	บ้วระพา	๑๐
นรินทร์	๖๕	บ้วระเทศ	๑๖๒
นลนาถ	๑๐	บาดาล	๖๖
นักชัตตะวีก	๓๐	บาตร	๓๖๗
นักชัตตะฤกษ์	๓	บาท	๑

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
บิตร	๕๔	ปรารภนา	๔๒
บิดา	๔	ปักขี	๙
บุญ	๑	ปักขี	๒๑๓
บุญกรรม	๑๑	ปัจฉิม	๒๐๐
บุญกรรม	๕๙	ปาทา	๖
บุตรพระราช	๕๓	ปาระมี	๓๖๐
บุตรเรศ	๑๖๒	ปีตดา	๑๓
บุปผา	๑๘	ปุพพิตะ	๓๐๓
บุพเพ	๒๙๓	พรรณ	๒๒๖
บุรี	๑	พงศา	๒
บุชา	๘,๒๘๑	พงษ์พันธ์	๒๑
บุษยาน	๓	พงษ์สกุล	๖๔
บุษยาน	๑	พเนจร	๓๗
เบ็ชช	๒๓๔	พร	๓๙,๗๘
ปฏิสนธิ	๒	พรหม	๓
ประการ	๗	พรหมเทพ	๓๔
ประถม	๓	พรหมโลก	๓๓๑
ประเทศ	๘๔	พรหมสากล	๒๘
ประนหม	๓	โอษฐ์	๒๘๙
ประนหมกร	๖๓	พราหมณ์	๒๘๑
ประนหมกร	๘	พฤกษา	๑๑๙
ประมาณ	๑๓,๖๙	พล	๑,๖
ประมาท	๕๕	พลี	๑๑
ประสงค์	๗,๕๓	พลุฐา	๑๑๒
ประสิทธิ์	๗๔	พะลีกรรม	๓๑๖
ประสูติ	๓	พากย์	๑
ปรากฏ	๒๘๑	พาที	๗,๒๘
ปรากฏการ	๕	พารา	๒
ปราชัย	๕๙	พาเรศ	๑๖๔
ปรานี	๔	พิจารณ์	๘

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
พินพาท	๑๒	เกตรา	๒๖๒
พิพากย์	๙๔	เกรี	๔,๙๖
พิมาน	๕,๙๖	โกชนัง	๓๔๗
พิศวาท	๙๕	โกชนาหาร	๑๗
พิเศษ	๖๔	มิ่ง	๑
พิษ	๑๔	มงคล	๖
พีฑูรย์	๑๖๓	มณฑล	๒๙๓
พีดาน	๑๘	มณีโชติ	๑๑๔
พีฑูรย์	๙๐	มณีราช	๙๗
พุทโธธีราช	๓๐๔	มณีวรรณ	๑๑๔
เพศ	๙๘	มนต์	๑๕๐
โพชัย	๙	มนุษย์	๒๐
โพยภัย	๒๗	มनुสราช	๖๕
ภรณ์	๑๖๔	มनुสสราช	๘๑
ภักดี	๒๒๔	มनुสสโลก	๑
ภักตร์	๗๕	มโนนาถ	๑๗,๖๒
ภาษา	๑๕๖	มโนพร	๘
ภีร์ธรรม	๔	มโนรา	๑๗๐
ภุมมรา	๒๐	มโนหุม	๑๔
ภุมมเรศ	๒๒๗	มโนยม	๑๓๐
ภุมรี	๔๐	มยุรา	๒๑๔
ภุมเรศ	๑๕	มรณาด	๕๔
ภูชัย	๒๓,๙๒	มรณเขต	๑๕๘
ภูธร	๒๒	มหาคุณ	๑๑๕
ภูบาล	๒๕	มหาชัย	๙๕
ภูเบศร	๓๗๖	มหาดีถี	๓
ภูมินทร์	๔๒	มหานิล	๙
ภูมิสถาน	๙๔	มหาพรหม	๑๕๘
ภูมี	๓๙	มหาโพธิ	๒๙
ภูวนาถ	๑๓,๒๒	มหาลาภ	๗๘

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มหาหงษ์	๑๔๖	โยธะศ	๖,๑๗
มเหสี	๒๙๕	รล	๑๕
มีชชุหา	๒๑๓	รักษา	๑๑
มีชฉิมประเทศ	๑๖๓	รังสี	๒๓
มีสการ	๑๓๐	รัตนัง	๖๕
มาตา	๖,๕๕	รัตนาสัน	๗๗
มาร	๔,๒๐๘	รัคมี	๖๙,๒๘๑
มาลา	๒	ราชมนุเทียร	๗๘
มิคเรศ	๒๘๗	ราชวงศ์	๒๘๕
มิ่งมรณ	๑๙	ราตรี	๙,๒๒
มีน	๓	รามเกียรติ์	๒๙
มุงคูล	๙๖	ราหู	๓,๗๗
เมฆ	๘	ริจนา	๑๐๐
เม็งชร	๒๘๑	ริทธา	๑๑๙
เมตไตร	๓๖๕	ริชยา	๑๑๕
เมธา	๒๙	รุกขัง	๒๑๔
เมษ	๓	เร็งญา	๒๒
โมทนา	๒๑๙	เร็งโญ	๑๗
โมโห	๓๒	ฤทธิ	๑๖๔
ไมตรี	๒๔	ลักษณา	๓,๒๓๒
ยนต์	๑๙๙	ลักษณา	๙๕
ยนต์	๕	ลาม	๒๖
ยศ	๑๓,๓๓	โลहित	๑๖๔
ยศโยค	๑	วรญาณ	๓๐๓
ยักไซ	๓๐๕	ววรรณ	๒๘
ยาม	๓	วัตถา	๒๘๑
ยุคะราช	๗๒	วันทา	๔,๖๓
เยาวราช	๒๑	วัลลี	๖๙
โยธา	๕	วัลสา	๒๘
โยธิกา	๙๖	วาจา	๒๗

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
วาโย	๙	สัญญา	๓๐๓
วิชัยนัต	๓๖๗	สัตว์	๑๗๘
วิญญาณ	๒๗	สิัพบุรุษ	๒๐๖
วิบาก	๓๖	สิัพพะ	๓๖๖
วิสาขะ	๓	สากล	๒๔
เวราเวรเวทนา	๒๖๑	สาชา	๘๔
เวหา	๒	สาชี	๔๓
ศรีจัก	๘๗	สาธารณ	๑๔
ศรีสวาด	๖	สาธุ	๓๔
คัตรู	๒๒	สาผล	๒
คาสตร	๑๑๔	สายนัต	๑๗
เคียร	๖๕	สายัณห์	๑๓๓
โคก	๑๓	สาร	๔,๗
สงคาม	๑๖๗	สาโรช	๘๖
สถาน	๑๖	สาลี	๘๑
สถิต	๒๘๓	สินธุ์	๕๑
สนทนา	๑๔	สิงขร	๕๖
สมณ	๑๑๔	สีเรศ	๕๒
สมภาค	๒๓๖	สุทธการ	๒๓๒
สมการ	๑	สุถนธิราช	๗๘
สมร	๘๓	สุนทริง	๙๕
เกษ	๖	สุนทรา	๑๒๘
สรณา	๒๒๙	สุภราช	๑๐๙
สวรรณค	๓	สุรกี	๖
สวัสตี	๔๗	สุริเยศ	๕๐
สวาท	๔	สุริโย	๖๖
สังข์	๔๙	สุเรศ	๕๑
สังขาร	๑๖๓	สุวรรณ	๙๕
สังวาลย์	๕	สุนมะกร	๔
สังวาลย์มุกมาศ	๙๗	สุรย์	๓

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เสตฉัด	๓	อนันต์	๒๔๔
เสถียร	๒	อนิจจา	๒๑๓
เสนห์	๒๒	อโนชส	๒๐๕
เสนศ	๙๘	ครณะ	๓๓
เสพ	๒๐๓	อรัญญา	๓๐๖
เสมรราช	๑๐๗	อรุณ	๒๕๗
ราช	๗	อเวจี	๒๐๘
เสาร์	๓	อะโนชิต	๒๐๙
โสกา	๑๗	อักโข	๕๒
โสกี	๘๖	อัครราช	๓
โสภา	๑๕	อัครราช	๑๑๑
โสภา	๘๔	อังคาร	๔
โสภาพ	๑๑๕	อัยยโก	๒๖๐
โสภาพ	๓	อาการ	๑๓๔
โสรา	๑๑	อากาศ	๑๐๔
โสรา	๑๖๕	อาช	๑,๘๕
ไสยาสน์	๗๘	อาชนัย	๓๖๖
หงษ์	๖	อาตุร	๑๓
หรีทัย	๔๙	อาทร	๒๘๔
หะรทัย	๑๔	อาทิตย	๓
หัตถบาส	๓	ฮาโป	๑๒๐
หัตถี	๔	ฮาลัย	๑๗
หิมวัน	๑๖๒	ฮาวรณ	๕๑
หิมเวศ	๑๗๓	ฮาษา	๑๑๙
หิมะพาน	๔๓	ฮาสน์	๘
หุรมาน	๙๖	ฮาสน์นิยม	๑๓๗
เหมหงษ์	๑๖๒	ฮาซม	๒๗
โทร	๓	ฮินตา	๘๔
องค์	๓	ฮินทร์	๓
อนธการ	๑๖	ฮินทักดิ์	๒๘๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
อีสาน	๑๐๙	อุสา	๒๐๕
อุณณโห	๙๑	เอโก	๒๒
อุตร	๒๖	เอ็งชลี	๔๕
อุทร	๓	เอ็งชัญญ	๑๙
อุทัย	๗๘	โอชา	๒๘๑
อุทัยาน	๑๑๕	ไอยะรา	๙๕
ประกาศ	๑๐	ฮสสุคนธ์	๒๘
อุมิเศก	๘	ฮาชคุณ	๑๕๖
อุษา	๘๔	ฮูปพรหม	๒๘๑

๔. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องมหาชาติ

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กฎ	๓๙	กิริยา	๑๘๕
กบิลพัสดุ์	๓๙	กิริยา	๒๐๕
กบิลวัตถุ	๓๙	กุกกุกภันฑ	๒๑๐
กระวีก	๒๓๒	กฤษร	๑๙๒
กระษัตรา	๑๓๑	กฤษร	๒๓๒
กระษัตริย์	๑๓๐	กฤษทล	๒๔๘
กรรณา	๕๗	กฤษณา	๒๒๑, ๒๑๐
กลละहन	๑๙๘	กฤษมาร	๒๐๓
กลหล	๒๒๖	กฤษมาร	๒๐๓
กษัตรา	๑๙๕	กฤษวงศา	๓๙
กะดุมพืด	๙๔	กฤษละเจตนา	๑๙๗
กะษัตตา	๔๔	กฤษณา	๑, ๒๒๕
กะสัตตราธิราช	๑๘๓	เกษ	๒๐๑
กัณหา	๑๘๗	เกษร	๒๓๒
กัณหา	๒๐๑	เกษษา	๒๐๙
กัตติกา	๑๔๕	โกญจา	๑๙๓
กัปปปรินาศ	๒๐๕	โกธ	๑๙๔
กัปปาสี	๒๓๒	โกไสย	๒๓๒
กัปปาสีกะนศร	๒๓๒	โกษร	๑๓๔
กัลป์	๔๓	โกสร	๒๐๒
กัลเยศ	๒๓๒	ชินธิสมา	๒๒๓
กายเยศ	๑๙๗	เชต	๘๕
กาลยาม	๓๙	เชตริ	๙๓
กิจการ	๑๙๕	โชมวัตถา	๒๓๒
กินรอน	๒๓๒	คองคา	๑๙๒
กินริกินรอน	๒๓๒	คณนา	๑๘๕
กिया	๑๙๖	คณธิเทพา	๒๒๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
คมรพ	๖๒	เจตีย์	๒๓๕
คมรพบุชา	๗๐	เจตตลิก	๑๙๐
คันทามพ์	๔๑	เจียรก	๑๘๗
คันที	๑๙๑	ชนบท	๒๒๓
คันทชาติ	๒๑๐	ชมพุกวีป	๑๘๙
คันทมาต	๒๑๐	ชลธาร	๒๑๓
คันทรส	๔๐	ชละธารี	๑๘๙
คาถา	๓๙,๒๐๓	ชาตา	๒๐๓
คิชนา	๑๓๗	ชาติญาติกาวงษา	๑๘๕
คิริ	๑๙๐,๑๙๑	ชาลี	๑๘๗
คุงคามหาสมุทร	๗๘	ชินพรหมณ์	๑๘๖
คุชราช	๒๓๒	ชีวิต	๑๙๒
คุณ	๒๐๒	ชีวิตอินทรย์	๑๙๙
คุณา	๑๙๑	ชุมภู	๒๒๙
เคราะห์	๒๐๒	เขตตะวัน	๒๓๘
โคจร	๓๙	เขตตุตตระนคร	๔๓
โคตม	๔๖	ชาฎา	๒๐๙
จตุตถมาน	๔๑	ชาลีกันหา	๙๐
จมกม	๑๐๐	ชินนพรหมณ์	๑๐๕
จันทน์	๖๔	ชุมพุกวีป	๒๔๒
จักรพัตรตีราช	๑๘๕	ญาติ	๔๑
จักรวัตติราช	๒๔๗	ญาติกา	๒๑๓
จักรวาฬ	๒๐๕	ญาติกาวงศา	๓๙
จัทน์	๔๖	ญาติวรวงษ์	๒๒๖
จันทร	๐,๒๐๓	นิพก	๘๑
จารจา	๓๙	ดาบศ	๑๙๐
จำมะวาสี	๒๐๙	ดาวตึงสาสุวรรณค์	๑๐๐
จินดา	๒๓๐	เดชสมภารทาน	๑๙๔
จุดติ	๑๙๖	เดชะ	๑๙๕

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เด็ยรณาน	๑๙๗	ทืพพอาคัน	๒๐๒
ตะถาคต	๒๓๘	ทืพพอาคณา	๑๐๐
คัณหา	๑๘๗	ทืพพอาสนา	๒๓๗
ดาวะตึงสาซูลละธา	๒๒๖	ทุกขโทมนัสส	๒๐๐
ตุตวันครา	๑๘๕	เทพดา	๒๐๑
ตุรียนนตีร์	๕๙	เทพบุตร	๒๐๐
ตุรียะนนตี	๒๕๖	เทพยดา	๒๕๒
ตุสลิศา	๑๙๗,๒๐๐	เทวราช	๒๐๐
ตุสลิศาสุวรรณค์	๑๕๒	เทศนา	๒๓๘
ไตพะตึงสา	๑๙๙	เท็ยรฆา	๑๙๑,๒๐๘
ไตพะตึงสา	๑๘๙,๑๙๐	โทมนัส	๒๒๓
ไตพะตึงสา	๒๓๑	โทษ	๑๙๐
ไตยเพศ	๒๐๒	โทษเวรา	๑๙๗
ไตยวตึงสา	๒๓๕	ธนู	๒๒๘
ถนธารา	๒๒๕	ธนูลีน	๒๓๕
ทัวระพล	๑๙๔	ธรรม	๑๙๕
ทัวระพี	๒๓๒	ธรรม	๒๐๘
วรรณพก	๔๙	ธรรมจักร	๓๙
บรรณาการ	๔๒	ธรรมมิกรัสสี	๑๘๖
ทาน	๑๘๖	ธรรมมาคัน	๔๒
ทานปาระมี	๑๙๔	ธระณี	๑๙๕
ทานรักษาศีล	๔๖	ธารา	๒๒๕
ทานวัตร	๑๙๗	ธิราชา	๒๓๑
ทานอุคตม	๑๙๗	ธูลี	๔๑
ทารกา	๒๐๔	นครบุรี	๒๑๓
ทาศี	๑๘๗	นรเทพยดา	๑๘๘
ทืพ	๔๖	นรเทพา	๔๐,๒๒๖
ทืพพจักขุ	๒๒๒	นริน	๑๘๕
ทืพพโสตวิญญาณ	๔๒	นรินทร์	๒๐๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
นอรินทร์	๑๓๔	บาป	๑๘๔,๑๘๖
นอรินทา	๖๖	บุคคล	๒๒๒
นักเรศร์	๖๘	บุตตา	๑๘๔
นิโคธ	๙๗	บุพพิต	๑๙๔
นิโครธอาราม	๓๙	บุพพิตตปุรม	๑๕๐
นิจกาล	๑๙๓	บุพพิตตะ	๗๑
นินทา	๒๐๕	บุพพิตตา	๑๔๕
นิรมน	๙๖	บุพเพ	๒๓๑
นิระพาน	๑๘๘	บุรมกษัตริย์	๒๐๒
นิระมนต์	๑๑๔	บุรมสญ	๒๐๐
นีโคธ	๙๙	บุรมลิตถา	๔๖
นิमित	๒๐๒	บุรีรมย์	๑๘๗
นිරพาน	๔๕	บุษม	๒๒๕
นිරมิตรับรวาน	๑๐๐	บุษา	๒๓๕
นිරะพาน	๑๕๕	บุรม	๕๑,๒๐๓
นิริัพพาน		บุรมกัลยา	๖๖
บรบรรณ	๔๐	บุรมราช	๑๔๖
บรโภค	๒๔๖	บุษมเทวี	๑๙๙
บรมสญ	๑๙๘	บุษานธรรม	๒๐๐
บรมสญชัย	๗๖	โบกขรณี	๒๑๔
บรทุกกรรมพะละ	๙๙	โบกขรพัส	๓๙
บรสุทธิ	๒๑๖,๒๑๔	โบกขระพัส	๒๒๖
บระบวร	๒๐๐,	ปฎิญาณ	๒๑๓
บริจาค	๑๙๓	ปฎิสัณฐาร	๑๘๔,๑๙๑
บริวาร	๓๙	ปฐพี	๔๑
บัญญัติ	๒๒๖	ปถิธาน	๒๓๐
บัณฑิต	๑๘๗	ปถม	๓๙
บาทมราช	๑๙๒	ปัทกชิน	๒๓๑
บาทา	๒๒๐	ปฐีบ	๒๓๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ประการ	๑๘๘	บั้งมะศาลา	๒๓๐
ประจิดรวิงนา	๖๙	ปาฎิหาริย์	๔๑
ประทาน	๑๒๓,๑๙๓	ปาณี	๑๙๘
ประเทศ	๒๐๔	ปารมี	๑๘๗
ประนม	๒๐๔	ปีตา	๑๙๘
ประมาณ	๒๐๗	ปีติปาโมชา	๒๒๖
ประมาท	๑๙๘	ปุตตทาน	๑๘๙
ประโยค	๒๐๒	ปุฎุชน	๑๙๖
ประโยชน์	๒๐๓	ผญา	๔๓
ประริวาร	๑๘๕	ผญา	๑๕๗
ประโรหิต	๒๐๘	ผยา	๑๙๑
ประวุติการ	๕๒	ผากฎ	๕๒,๑๙๐
ประเวณี	๓,๑๘	ผารภ	๔๒
ประเวณีเยะ	๖๙	ผาสาท	๕๘,๑๘๕
ประสงค์	๑๙๕	ผายพ	๑๖๑
ประเสริฐ	๓๙	ผืด	๒๐๖
ประหมาน	๑๙๑	ผืด	๒๐๔
ปราชญ์	๑๙๗,๒๒๘	พงษา	๒๑๐
ปรารณนา	๑๘๙	พยาธิโรคา	๑๘๗,๑๙๐
ปรารภ	๓๙	พยาธิ	๘๑
ปริสุทธิคิล	๑๘๖	พรทิพย	๒๓๙
ปวุติเทศนา	๓๙	พรรณนา	๒๐๔
ปะญา	๑๑๓	พรหมจาริย์	๒๑๘
ปะทีป	๔๐	พราหมณ์	๑๘๖
ปัจจัย	๑๙๕,๕๗	พราหมณา	๒๐๒
ปัจเจย		พราหมณา	๕๕
ปัจฉิม	๒๐๑	พลมหลละโยธา	๒๐๐
ปัญญา	๒๑๐	พลโยธา	๑๙๘
บั้งทิตา	๑๙๗	เนตร	๙๐

ภาษาไทยอีสาน	หน้า	ภาษาไทยอีสาน	หน้า
พิจารณา	๒๐๓	ภูนาถ	๑๙๕
พิจารณา	๓๙,๒๑๐	ภูนารถ	๒๐๔
พิจิต	๒๐๕	โกชน	๒๐๒
พิจิตร	๔๘	โกชนะอาหาร	๑๙๑
พิชुर	๑๙๙	มงคล	๒๐๓
พิชุล	๕๕	มณฑล	๔๑,๒๐๘
พิบูล	๒๓๗	มณี	๑๙๙
พิมพา	๘๕	มโน	๑๙๓
พิโรจน์	๒๐๕	มโนทวาร	๑๘๖,๑๙๕
พิศม์	๖๑,๗๕	มโนไม	๑๙๗
พิเศษ	๒๓๑	มโนรมย์	๒๓๔
พุดม	๑๐๘	มยุรา	๑๙๓
พุกทโคต	๒๔๗	มรณา	๒๐๘
พุกทบิดา	๔๑	มรณาศ	๑๘๕
เพศ	๒๐๑	มรณาส	๒๐๖
เพียน	๑๙๑	มรนา	๔๗
ภரியา	๑๙๒	มรรคคา	๒๐๓
ภาวนา	๒๐๘	มลละ	๑๐๒
ภษา	๒๑๐	มหาปัฐวี	๒๒๖
ภิกขุสงฆ์	๙๐	มหาปุพพิตตะ	๖๗
ภิมย์	๔๐, ๑๙๘	มหาพรหม	๒๐๙
ภิริยา	๑๕๓	มหาโกชน	๒๓๕
ภุมรา	๒๐๒	มหารัสสี	๒๐๑
ภุมรี	๒๓๒	มหาเวสสันดร	๓๙
ภุมสถาน	๒๓๑	มหาสมุทร	๒๐๕
ภุธร	๑๙๕	มหิงษา	๒๒๑
ภุบาล	๑๙๗,๒๐๗	มหิ	๑๙๒
ภุมรินทร์	๑๕๙	มเหสี	๑๙๓
ภุมี่	๑๙๕	มะนุษยชาติ	๑๙๓

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มังกร	๑๙๒	โยชน์	๑๘๕
มังคละ	๔๑	รังสี	๒๓๒
มัจฉะธรรม	๘๕	รัตนะราชี	๙๓
มัจฉะริยะธรรม	๑๘๘	รัสมิ	๒๓๒
มาตา	๗๓,๑๘๕	รัลลี	๑๙๙
มาตตา	๒๒๖	ราช	๕๔,๑๙๓
มาตุคาม	๑๙๙	ราชกุนาธรรม	๒๓๖
มิจฉาจารย์	๑๙๙	ราชคฤห์	๓๙
มิตรสหาย	๒๓๐	ราชจินดา	๑๙๔
มุกขาทวาร	๒๒๕	ราชประเวณี	๒๑๐
มุกดา	๑๙๙	ราชมที	๑๘๕
มุงคูล	๗๒	ราชวงษา	๒๐๖
มุจจรินทา	๙๙,๒๑๔	ราชสมบัติ	๒๑๓
มุจจลินท์	๒๑๔	ราชสีห์	๑๙๒,๒๑๔
มุจจลินทร์	๑๓๔	ราชหงษ์	๔๑
มุณเฑียร	๘๑	ราชหิระทัย	๘๑
มุทธาภิเศก	๒๑๐	ราชหิระทัย	๒๐๖
มูลผลา	๒๒๐	ราชาภิเศก	๒๒๐
มุโนมัย	๑๙๗	ราตรี	๑๙๙
เมตตา	๒๐๙	ราหุล	๒๓๙
เมตตภาวันนา	๒๒๖	ราหู	๒๐๓
โมทเจตน์	๒๐๔	ริจนา	๔๕
โมทนา	๑๘๘	ริสยา	๗๗
ไมตรี	๑๙๒	เรณู	๒๐๒
ยมนา	๑๙๒	โรหิณี	๒๐๖
ยศศักดิ์	๒๒๓	ฤทธิ	๑๙๘
ยาจก	๘๑,๙๕	ฤทธิ	๒๔๗
ยุคคนทราช	๒๒๕	โลกธาตุ	๒๐๑
ยูคันธร	๑๙๐	โลกา	๑๙๐

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
วณะคดี	๒๐๐	สกาณ	๑๘๕
วจี	๒๑๐	สกุณา	๑๘๔
วชิระ	๑๙๙	สงกา	๑๘๗
วรกัลยา	๑๘๘	สงคาม	๒๑๐
วรมเหษี	๔๖	สงฆ์	๒๑๓
วรมาดา	๒๐๑	สติปัญญาปญญา	๘๑
วระปิตตา	๒๐๕	สถิต	๒๐๓
วิภูสงสาร	๑๘๗	สนเท	๑๘๕
วัดสา	๒๐๘	สนเทห์	๗๓
วัดถุ	๑๓๑	โปกขาระณี	๙๙
วัดรบวรบัต	๕๕	สภาวะ	๑๘๖
วัดรบวระบัต	๑๘๙	สม	๑๒๘
วินาศปาโป	๑๙๗	สมคราม	๒๓๕
วิเศษ	๑๘๘	สมคาม	๒๓๕
วิสัย	๒๓๒, ๒๐๗	สมณ	๑๙๗
วิสาขา	๔๖	สมณธรรม	๒๓๑
วิสุกรรม	๒๐๑	สมณพรหมจารี	๙๒
วิไลย	๒๐๙	สมณะบัณฑิต	๒๒๕
จามรี	๗๙	สมณ	๔๕
เวทนา	๑๙๖, ๒๒๑	สมบัติ	๔๖, ๑๙๙
ศรีทธา	๑๙๔	สมพรหมจารี	๖๕
คีตฺรุ	๒๑๘	สมการ	๔๖
ศากยราช	ม.๓๙	สมมุติ	๒๐๓
ศาลา	๑๘๔	สมร	๒๐๙
ศิริมหามายา	ม.๔๖	สมฤทธิ	๒๓๕
คุข	๘, ๒๐๗	สมุทฺร	๑๘๙
เศรษฐี	๒๒๖	สมุทฺรสาคร	๒๑๘
โคกโสกา	๑๘๔	สวรร์ค	๔๖
โครก	๑๘๖	สวัสตี	๒๒๓

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
สหชาติโยธา	๒๒๕	สาตนิน	๑๐๗
สะเมนโรราช	๑๘๙	สาธุ	๒๓๐
ลักกบรพ	๒๔๕	สาธุการ	๑๘๘, ๒๐๖
ลักกลโยธา	๒๑๓	สามาญ	๒๓๔
ลักกลเสนา	๒๑๓	สามาณ	๑๙๒
ลักกฤษา	๑๓๗	สามาน	๑๙๓
ลักขยาตา	๒๑๐	สามมีโก	๑๙๕
ลักขัตติย	๒๒๘	सार	๑๘๗
สังขา	๑๙๙	สารถึ	๒๒๑
สังขามู	๑๓๙	สารัตถึย	๒๑๑
สังวาล	๒๑๐	สาริบุตรทหารกา	๘๘
สังจ	๑๙๖	สาลา	๒๐๖
สังญา	๑๘๕	สิทธิชาติถ	๓๙
สังฐาน	๔๑	สิทธิพระ	๑๙๕
สัตตะบวระพัน	๑๙๓	สินเนโนราช	๒๐๕
สัตตะบวระพัน	๑๘๙	สินโนราช	๒๒๖
สัตรุ	๙๒	สีส	๒๒๐
สัตว์	๑๘๔	สีหเปงชร	๔๘
สันโดษ	๑๘๗	สุขุมมालย์	๒๒๐
สันนิษฐาน	๒๐๙	สุขุมาล	๒๐๙
สปปริสะ	๓๙	สุขจริตธรรม	๒๓๗
สปปริสา	๑๒๗	สุดซาตา	๑๙๘
สปัพัญญตตีญญาณ	๑๙๖	สุทโธทนะ	๔๑
สปัพัญญ	๓๙	สุพรรณนุสตี	๕๖
สัมตถะ	๕๕	สุระพี	๒๓๒
สัมมาทาน	๑๐๙	สุรา	๒๑๒
สากล	๒๒๖	สุรินนท	๑๘๙
สาครูป	๑๕๐	สุน	๒๐๓
สาकरูป	๑๙๒	เสตระสัตร์	๙๓

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เสนาหา	๑๘๕	อเจอร์วะดี	๑๕๒
เสนา	๑๕๑	อติเรก	๒๓๐
เสนามนตรี	๒๒๖	อติเสกมุงคุล	๙๕
เสมณโนราช	๒๒๖	อทินนา	๑๙๙
โสตา	๔๕	อธิษฐาน	๑๕๖
โสตาปติผล	๔๕	อธิกรณ์	๘
โสตร์	๙๑	อนตาย	๑๒๗
โสภา	๒๐๙	อนุโมทนา	๑๘๘
โสภาพ	๒๓๒	อนุสนธิ	๒๓๐
โสมนัสสะ	๑๙๔	อบาย	๑๙๖
ไสยาศน์	๒๐๙	อภิญาณ	๔๑
ไสยาสน์	๒๐๒	อมร	๒๓๒
หงษ์	๑๘๕	อรรณะธรรม	๒๑๖
หงษ์बाट	๒๓๒	อรรคจัน	๑๕๙
หงษา	๑๙๓, ๒๓๒	อรรคตร	๒๓๒
หฤทัย	๑๙๑	อรหันตา	๓๙
หฤไทย	๒๐๗	อริยเมตตริย	๒๔๕
หัตถบาทา	๒๐๑	อรุณณา	๑๘๕
หัสสดีสิง	๒๓๒	อวิจี	๒๓๘
หิณะชาติ	๑๙๘	อสงชัย	๒๔๘
หิมพาน	๑๙๐, ๑๙๗	อักโข	๒๒๕
หิมพานต์	๑๘๔	อักโขเพณี	๒๑๓
หิมวัน	๑๙๓, ๒๑๔	อักคะฌายา	๙๙
หิมเวศ	๑๙๗	อักนิฐ	๑๕๙
หือระทัย	๑๕๘	อักคบุตร	๑๘๔, ๒๐๕
เหตุ	๓๙	อักคมเหสีเทวี	๔๓
อกุตีรา	๑๓๕	อังคาร	๒๐๓
โอกาส	๒๐๑	อัชชภาสต	๒๑๐
องการ	๒๓๐	อัชฌาศรัย	๘๑

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
อั้งเฒ่าไครย	๑๙๕	อาสนะ	๔๑
อั้งถา	๒๓๒	อาสนา	๔๐,๒๐๗
อั้งตภาว	๑๙๖	อาสม	๑๙๗
อั้งจรรยา	๔๑,๑๘๘	อาสมบทศาลา	๙๖
อั้งศดร	๑๙๒	อาสมบุพพิต	๑๓๑
อากาศ	๔๑	อาสมมา	๑๙๓
อาเกียร	๒๑๔	อาหาร	๒๓๖
อาเกียรณ	๒๔๔	อาฮาม	๒๒๒
อาจญา	๒๐๘,๒๒๘	อิถิลักขณะ	๘๘
อาชญ์	๔๓,๔๖	อินทา	๑๘๙,๒๓๑
อาชญา	๒๒๘	อิสิปตนะมิกคทพพะ	๔๓
อาชนะนัย	๒๓๒	อุตม	๑๙๓
อาชานัย	๒๑๔	อุตมอาสรหม	๒๐๑
อาชาไนย	๒๑๖	อุตสุมราช	๗๐
อาณัติ	๒๐๔,๒๑๐	อุทธาน	๑๒๐
อาณาจักร	๒๑๐	อุทธาน	๒๔๔
อาทิตย	๒๐๑	อุทุมพรชมภู	๒๓๔
อาธรรม	๑๙๖	อุฎากฮักษา	๑๘๙
อาณิสงส์	๑๔๙,๒๓๙	อุปปัทวอนตาย	๑๒๘
อาภรณ์	๒๐๓	อุปมัย	๒๑๐
อาภรณ์	๔๐	อุปมา	๑๙๒
อาภรณ์า	๒๐๒	อุรัสสรธรรมราชาธิดา	๔๕
อาฆาตย	๒๐๓	อุสุมราช	๑๙๒,๒๐๘
อารม	๒๒๘	เองคชูลี	๑๔๘
อาราธนา	๒๐๐	โอฆสงสาร	๑๘๘
อาลชี	๒๐๔	โอฆะ	๑๙๕
อาลัย	๒๓๒	โอโรส	๒๒๐
อาศรม	๒๓๑	โอรัส	๑๙๙
อาศรัย	๑๙๙	โอวาท	๒๒๙

๕. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องมาลัยหมื่น

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กษัตริย์	๘	เทวา	๕
กุศลโกศล	๕	เทเวศร	๕
เกษ	๓,๑๐	เทศนา	๒
คมรพ	๘	ธรรม	๒
คัมภีร์	๑	ธาดู	๒
คาถา	๑	นรเทพา	๑
คาถาพันธ์	๓	นวลโลกุตตรธรรม	๑
คารโว	๘	นามโคตร	๕
จตุตถฌาน	๓	นิพพาน	๕
จตุปริสุทธศีล	๑	บรบวร	๑
จา	๑	บรสุทธิ	๑๕
จารจา	๕	บริวาร	๕
จาฮิต	๕	บัวรัตติ	๕
จติ	๖	บาตร	๒,๘
จุลลา	๓	บิณฑบาต	๙
จุลลामณี	๑๐	บุปผา	๒
จุลฬา	๕	บุพพชาติ	๑๐
จุฬา	๓	บุษบา	๙
เจดีย์	๒	บุชา	๒,๘
ดาวดิงสา	๑๐	ปฎิญาณ	๕,๗
ดาวดิงสา	๓	ปฎิสังขาร	๘
ตุสสิตา	๗	ประดิษฐาน	๕
ทักษิณ	๖	ประณม	๙
ทาน	๒	ประธาน	๖
ทานปัจจัย	๘	ประมาณ	๓
ที่ปทุมพู	๕	ประเสริฐ	๑
เทพบุตร	๕	ประหมาก	๕
เทวดา	๓	ปราชญ์	๑
เทวดา	๑	ปรารภนา	๒

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ปราสาทท	๙	สังขอม	๙
ปริยัติธรรม	๑	สัญญา	๙
ปริวาร	๖	ศัพท์บัญญัติ	๑
ปราสาทศรีทธา	๑๐	สัมมณี	๖
พิจิตร	๗	สาตรศิลป์	๙
โพธิสัตว์	๓	สาธก	๖
มธุรส	๖	สามเณร	๖
มนุส	๘	สาวกมณา	๑
มโน	๒	สาสน์	๓
มหาเถร	๒	สุขุมาล	๓
มหाराช	๙	สุทธิอุตมทวาร	๑
มาตตา	๓	เสนขมิมโททวาร	๒
มุณี	๒	โสภา	๙
เมตตรัยโพธิสัตว์	๙	อธิษฐาน	๓
โมทนา	๙	อนตาย	๑
ราชหงส์	๓	อรรถ	๑
โลชนบท	๒	อริยสงฆ์	๑
วรรณสังขาร	๑๐	อริยาเมตตรัย	๙
วิฑูร	๑๐	อัปภยยะราช	๘
วิสัยชนา	๑	อากาศ	๓
เวไชยนต์	๓	อาจารย์	๑
ศรีทธา	๑	อิทธิฤทธิ	๒
ศรีมหาโพธิ	๘	อินทนิล	๓
สถิต	๓	อินทรสูริทา	๓
สมณะ	๒	อินทา	๓
สมภาร	๖	อินทาธิราช	๓
สมภาร	๒	อุบาสก	๒
สระอุป	๙	อุปรุก	๒
สวรรณค์	๒	อุปลาก	๘
สักการบูชา	๑		

๖.ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องมาลัยแสน

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กามคุณ	๒๐	เนกขัมปารมี	๑๕
กาลสุตตะนาฮก	๒๓	บริวาร	๒๔
โกธโกธา	๑๔	บริสุท	๒๑
โกษฐ์	๑๗	บาป	๑๙
ชัตตฤกษ์	๑๒	บุญกรรม	๑๓
ขันตีปารมี	๑๕	โภกขรณี	๒๐
คณนา	๑๕	ปรมัตตปารมี	๑๕
ครรรภ	๒๑	ประณีต	๑๓
คันธรัสสะ	๑๒	ประทีป	๑๒
คุชชชาช	๑๕	ประเทศ	๒๑
ชุมพูทวีป	๑๖	ประโยชน์	๑๙
ญาติการ	๑๗	ประสงค์	๒๑
ตระกุล	๒๑	ประสูติ	๒๑
ตัณหา	๒๓	ปรารถนา	๑๗
ตาบั้นนาฮก	๒๓	ปัญญา	๒๓
ตฺริยหนตี	๒๔	พระญา	๑๑
ตฺสลิตา	๑๒	พราสาท	๒๔
ไตพระติงสา	๒๕	พุทธมาตา	๒๑
ไตรยะรัตน	๑๔	โพธิสมภาร	๑๕
ทาสาทาสี	๑๗	มณฑล	๑๗
ทุกขโคก	๒๓	มนุษยชาติ	๑๗
ธรรมเทคณา	๒๒	มนุษยโลก	๑๓
นัยเนตร	๑๕	มรณา	๑๗
นัยวิตถาร	๑๕	มรณา	๒๑
นิจกาล	๑๗	มรรคา	๒๓
นินทา	๑๘	มหาดปนะนาฮก	๒๓
นिरพาน	๒๓	มหาเวสสันดรชาดก	๑๘
นिरมนต์	๒๑	มาร	๒๒
นิลบล	๒๔	มิจจาจาร	๑๙

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มัจฉาทิษฐิ	๒๐	สังวรอินทรีย์	๒๐
มุสาวาท	๑๙	สัญญาชนาชก	๒๓
มุรินทร์	๑๓	สัตตันทรภัก	๑๙
โมทา	๒๓	สัตตตุ	๒๑
ไมตรี	๒๑	สัตตวเตียรณาน	๑๖
ยศศักดิ์	๑๑	สัทธาธิก	๑๕
ยาจก	๒๒	สันโตษ	๒๐
รัศมี	๑๑	สันตาน	๒๒
ราชธานี	๒๐	สัพพัญญู	๑๑
ราชสีห์	๒๑	สัมฤทธิ์	๒๑
โรจรวนาชก	๒๓	สุจริต	๑๕
โลกธาตุ	๒๑	โสตาปราสาท	๑๑
วรรณนา	๑๑	โสมนัส	๒๕
วรรณษา	๑๘	หิริโอดตปปะ	๑๙
วิภูฏสงสาร	๑๗	อนันตริยกรรม	๑๘
วัตถุ	๑๑	อบาย	๑๗
วัสสะ	๑๗	อรทาย	๑๘
วิริยาธิก	๑๕	อรหันตามรรคญาณ	๒๕
วิโลกนาค	๒๑	อสงไชย	๑๙
วิวาท	๒๑	อัฐฐาบริหาร	๑๗
วิหาร	๑๗	อาจิณ	๑๓
ศาลา	๑๗	อาภรณ์	๑๓
ศาสนา	๑๘	อาวุธ	๑๙
ศีลวัตร	๒๑	อินทาทิราช	๑๓
ศุขกระเลิม	๒๐	อุโสถ	๑๔
สงสาร	๒๓	อุเปกขาปารมี	๑๕
สญูป	๑๗	เอ็งคชูลี	๒๔
สมบัติทิพย์	๑๔	โอกาส	๒๑
สมุทรรสารนคร	๑๔	ชาธนา	๒๑
สังฆาตนาชก	๒๓		

๗. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องสุพรรณโมกชา

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
กตุมพี	๑๘	คั้วระนา	๒๕
กรรม	๗	คาเม	๑๘,๒
กรรมฐาน	๔๘	คุณ	๕
กษัตริย์	๔๘	โคจร	๕๑
กัลยา	๑๙	จตุรา	๒๗
กามคุณ	๕๑	จันทน์	๒๒
กาเม	๑๐	จันท์	๙
การุณ	๑๕	จันทะกุมพี	๒๓
กาล	๒	จันทะพรหมา	๕
กิตติกา	๒๑	จันทา	๑๘
กินะรี	๔๗	จาตุม	๓๕
กุฎี	๔๖	จารจา	๗
กุฎโฆ	๑๐	จิตวิญญาน	๒๐
กุมาร	๑	เจตีย์	๓๑
กฤษณา	๕	เจตนา	๕
เกตุมะวัตติ	๔๘	ชมภู	๙,๒๔
เกษิม	๓๕	ชรากาล	๔๗
เกษิมสุข	๔๖	ชล	๓๙
เกส	๓๘	ชัย	๑๐
โกณฑัญญะ	๑	ชาติ	๑
โกรธ	๑๓	ชีวัง	๔
โกลาหล	๒๔	ไชยะลิตธิ	๓๙
โกศล	๗	ญาติ	๒๑
ขันตี	๔๕	ดาบส	๓๒
ครรรภ์	๑	ดารา	๙
ครุฑ	๔๐	ดาวดึงส์	๖
คัมภะวีก	๑	เดียวัสสาน	๑๒
คัมภอท	๑	ตัณหา	๑๓

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
ทวีป	๒๑	ธรรม	๕
ทศพิธราช	๕๖	ธรรมเทศนา	๗
ทศมาส	๑	ธาตุเจดีย์	๔๘
ทศราช	๗	ธานี	๔๙
ทะเล้ง	๒๒	นคร	๒
ทะเลททะเลกะ	๖	นะที	๑๕
ทัณชะกรรม	๙	นัยตา	๒๐
ทาน	๔	นาค	๑๘
ทิพย์อาสน์	๕	นาคราช	๑๗
ทุกข์	๑	นาคี	๒๑
ทุกตะ	๒	นาเคนทร์	๑๒
เทพดา	๖	นาโค	๑๒
เทพอมร	๓๗	นานาจิต	๕๐
เทวทัตต์	๗	นารี	๑๙
เทวบุตรี	๓๕	นารี	๖
เทวราช	๖	นิทาน	๒๑
เทวโลก	๖	นිරมนต์	๗
เทวี	๑๐	นිරมิต	๗
เทศน์	๘	นිරะบล	๑๓
เทศนา	๒๘	เนต	๒
เทียรระคา	๓๑	บรววน	๘
โหมนัง	๑๕	บริวาร	๓๕
โหมนัส	๑๐	บริสุทธิ์	๓๗
โทเรจา	๖	บริสุทธิ์	๖
โทษ	๑๓	บังสกุล	๖
โทษะ	๔๕	บัลลัง	๔๓
ธนู	๘	บัวระบัติ	๔
ธนูศิลป์	๔๓	บารมี	๗
ธรรณี	๓๘	บิณฑบาต	๗
ธรรณี	๗	บิดา	๑

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
บุญสมภาร	๑	ผาสาท	๙
บุตตา	๒๓	พยาธิ	๔
บุพผา	๔๔	พยาบาท	๑๕
บุพเพ	๗	พรหมกิตติ	๔๗
บุชา	๔๑	พรหมจรรย์	๗
โบกซ์	๓๒	พราหมณ์	๔๓
ปฐพี	๕	พากย์	๙
ปฐุม	๑๙	พานิโซ	๒
ปทักษิณ	๓๑	พิณ	๔๓
ปทีป	๔๔	พุทธ	๑
ปทุม	๔๔	พุทธีง	๑
ประการ	๗	พุทโธ	๘
ประเทศ	๒๐	เพ็ชฌฆาต	๑๖
ประเพณี	๔๓	เพ็ชร	๑
ประมาณ	๗	โพธิญาณณ	๑๕
ประมาท	๓๕	โพธิราช	๔๔
ประสงค์	๖	โพธิสัตว์	๑
ประสูติ	๑	ภริยา	๑๙
ปราณี	๓๘	ภะยา	๔๕
ปัจเจกพุทธ	๗	ภาศ์	๕
ปาณา	๗	ภาษา	๒๐
ปาณาติบาต	๒	เกรี	๔๓
ปาททา	๓๔	โกษนัง	๔
ปาทะจาริกา	๖	โกษนาหาร	๖
ปาบึง	๗	มงคล	๑๒
ปิตุเรศ	๒	มณีโชติ	๑
ปุตตา	๑	มนต์ทิพย์	๒๑
ปุโรหิตาจารย์	๔๓	มนุษย์โลก	๖
ผลผลา	๒	มนุษย์โลก	๒๔
ผากฏ	๔	มรณัง	๓๑

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
มรณา	๒	ยักษ์	๑๙
มรณาต	๓๑	ยุคนันธร	๓๒
มหาเถร	๔๖	โยชนัน	๑๕
มหาพรหม	๑	โยชนัน	๗
มหาราช	๒๐	โยธา	๔๓
มหาฤกษ์	๔๔	ระหัส	๒๘
มหาศาล	๑๒	รัลลี	๓๖
มเหสี	๘	ราช	๘
มโหรรพ	๑๙	ราชภัย	๑๕
มะโน	๖	ราชรถ	๔๓
มังสัง	๑๘	ราชสมบัติ	๑๘
มารดา	๑	ราชสีห์	๑๒
มารดา	๒	ราตรี	๗
มารดา	๗	ราหู	๑๓
มาลา	๔๔	โรค	๔
มาลัย	๔๓	ฤทธิ	๑๒
มิกราช	๘	เล็งโง	๔๗
มิจสา	๑๓	เล็งโง	๙
มิตร	๒	โลก	๑
มิตรสหาย	๔๓	โลกีย์	๕,๔๖
มุจลิน	๑๓	โลกะ	๑๓
มุณเฑียร	๔๓	โลหิต	๓๔
มูระธา	๔๔	วิญญะสงสาร	๑
เมฆ	๘	วันทา	๔๐
เมโฆ	๔๐	วิปัสสนา	๔๘
เม็ง	๙	วิมาน	๓๕
โมทนา	๔๓	วิหาร	๔๙
โมหะ	๔๕	วิหิงสา	๒
ไมตรี	๕๐	เวทนา	๑
ยนต์	๔๐	เวทนา	๒๘

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
เวรี	๑	สังฆะทาน	๗
เวริง	๗	สังฆะ	๓๕
เวหา	๓๔	สังฆะ	๔๕
ศรัทธา	๗	สังญจร	๑๘
ศาตระเพท	๒๑	สังตุรุ	๑๖
ศาลา	๑๘	สังตว์	๕
ศาสนา	๑	สังทนา	๔๕
ศาสนา	๔๙	สังพัลสังตว์	๒๐
ศีล	๒	สังพัญญ	๘
ศีลธรรม	๑๓	สังมปัตติวิวัตติ	๕
โคกา	๒๕	สาธุการ	๑๑
โครก	๑๐	สาตี	๕
สกุล	๑	สิงห์	๑๒
สงคราม	๔๑	สิทธิ	๑๕
สงฆ์	๕	ลีลา	๕
สงสาร	๑๕	สุขทุกข์	๒
สถาน	๖	สุทธาโกชน	๕
สนเทห์	๑๐	สุนักขา	๓๕
สมบัติ	๓๘	สุนักซี	๒
สมมา	๓๙	สุพรหมโมกขา	๑
สมร	๒๘	สุรญ์	๕
สวรรณค์	๕	สุริโย	๒๖
สวัสดี	๑๕	สุรย์	๓๒
สหะชาติ	๒	เสนห์	๒๔
สหาย	๒	เสนห์	๗
ลักกุณา	๔๗	เสนหา	๕๑
ลักโก	๖	เสนเตร์	๘
สังข์	๕	เสวตสังต	๔๓
สังข์	๔๓	โสกา	๑๐
สังฆะ	๗	หงส์	๓๔

ภาคอีสาน	หน้า	ภาคอีสาน	หน้า
หะรีอัย	๑๕	อากาศ	๔๑
หัสดีลิงค์	๔๐	อาฆาต	๑๖
หิมเวส	๓๗	อาชญา	๑๓
หิมะ	๑๓	อาชญา	๘
หีระทัย	๒๔	อาชไนย์	๒
หือระทัย	๒๔	อาหิงส์	๓๒
อคติ	๔๕	อามาทย์	๘
อดีตชาติ	๗	อายุ	๒
อธรรม	๒๗	อาสน์	๔๓
อธิษฐาน	๕	อาหาร	๕
อนตาย	๑๘	อาชาม	๔๖
อนันต์เนก	๒๗	อาทิตย์	๔๓
อนันต์ตั้ง	๒๖	อิทธิฤทธิ์	๔๓
อนาถา	๔	อินทร์ทา	๕
อนิจจัง	๑๗	อิสสา	๑๒
อนุญาต	๑๙	อุทร	๑
อรหันต์	๑๖	อุทร	๓๑
อรัญญา	๔	อุทิศ	๗
อเวจี	๔๓	อุโบสถ	๔
อเวจี	๗	อุปถาก	๔๐
อสังขนิ	๔๗	อุพภิสก	๓๗
อโหสิกรรม	๔๔	อุสุภะ	๑๑
อะกุศลกรรม	๗	เอโกจร	๒
อัฐบาล	๔๖	โอวาท	๔๕
กัณฑ์กรรม	๑๖	ฮีด	๑๑
อันตะ	๕	ฮีด	๔๓
อุปัชฌาย์	๓๕	ฮูป	๒
อัศจรรย์	๖		

๘. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องสี่ทนต์มโนราห์

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กบิลพัสดุ์	๔๒	คัพภวีก	๒
กรชูลี	๔๐	คัวระนา	๒๙
กรรมเวร	๓๕	คาเม	๑๓
กษัตตา	๓๙	คีรี	๑๘
กษัตริย์	๓๘	คุงคา	๓๓
กัลยา	๓,๒๑	เคหัง	๑๐
กาสาว	๔	โคจร	๖,๒๐
กาฬ	๒๔	โคดม	๔๒
กินนะรี	๖,๓๖	จตุโลก	๒๗
กิริยา	๔๐	จตุยลิตี	๔๔
กุมภกัณฑ์	๓	จักร์	๕,๓๐
กุณณา	๕	จักรพรรดิ	๒
กูรณา	๒๓	จักรวา	๓๙
เกษิม	๑	จักรวาฬ	๑๙
เกสเกลี	๘	จันทน์	๓๗
ชลเนต	๘	จันโท	๔
เกสา	๒๘	เจตีย์	๒
โกฏิ	๔	โจรมาร	๑๓
ไกรลาส	๗	โจโร	๑๓
ขรรค์	๔	ชมภูทวีป	๔๒
ชันท์	๒,๓	ชล	๒๔
เขต	๕	ชลทา	๕
มหาพรหม	๔๒	ชลเนต	๓๗
คณา	๒๓	ชาติ	๓๐
ครรรภ	๑	ชีวหา	๒๙
คะดี	๒๓	ชูลีการ	๓๙
คันธิ	๓๗	เล็งโณ	๙
คันโธ	๒๗	ญาณ	๒๗

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ดาวดิ่งส์	๑	นที	๕,๒๔
ดุสิตา	๑	นพดลเวหา	๑๘
เดช	๓๔	นรินทร์	๒๔
เดชสมภาร	๒,๑๐	นาค	๕
เตโช	๑๔	นาคะบาส	๗
ไตรรัตน์	๑	นาโค	๕
ทวาร	๑๓	นาม	๓๘
ทวี่ป	๒	นารี	๓,๒๘
ทศมาส	๒	นิโครธ	๓๓
ทาน	๑๑	นิฐิตัง	๔๔
ทารกา	๒	นิททา	๒๐
ทาสา	๓	นิทาน	๔๔
ทิศ	๔๔	โพธิราช	๔๔
ที่ป	๒๐	สีทนต์	๑
ทุกข์	๔	นิล	๑๕
เทพา	๑๒	นිරพาน	๑
เทวดา	๑๒	นිරมิตร	๔๐
เทวทัต	๔๓	นุดนาถ	๓
เทวบุตร	๑	เนตร	๒๒
เทวี	๔	บรรณาการ	๑๙
เทเวศ	๑๐,๒๕	บรสุทธิ	๓๘
เทโว	๑๐	บริวาร	๑
เทศนา	๔๒	บัวระพา	๒๐
โทษ	๙	บาดาล	๓๓
ธนูศร	๒	บาท	๓
ธนูศิลป์	๒	บาป	๓๐
ธรรณี	๑๙	บารมี	๑๑
ธรรมชาติ	๗	บาลัง	๓๓
ธรรมนิทาน	.๑	บิดา	๒
ตุงดงค์คุณ	๔๒	บุญ	๓

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
บุตตา	๑๖	ผาสาท	.๒
บุตรราช	๑๕,๓๖	เผด	๓๐
บุตรี	๕	พงค์	๓๐
บุพผา	๕	พรหม	๓๒
บุพพนิมิตร	๒	พราหมณ์	๑๖
บุพเพ	๗	พลี	๑๖
บุชา	๓๔	พลีราช	๑๒
บุรพา	๓๖	พันธุ์	๒๗
บุษาน	๑๑	พากย์	๑๐
โบกซ์	๖	พาที	๑๕
ปฐม	๑๗	พาโล	๑๖,๓๑
ประการ	๓๑	พิชुरย์	.๒๓
ประเทศ	๒,๑๘	พิณ	๖
ประนมกร	๒๐	พิมพ์	.๔
ประมาณ	๓๒	พิส	๓๒
ประมาท	๒๙	พุทบาท	๑
ประสงค์	๕	พุทภูมิ	๑
ประสูติ	.๒	พุทชูป	๔๒
ประเสริฐ	๑	เพทณูศิลป์	๓๘
ปราชญ์	๑	เพศ	๓๑
ปรารถนา	๔๐	โพธิญาณ	๑
ปักซี่	๗	โพธิราช	๒
ปัญญา	๒	โพธิสัตว์	๒
ปาฏิหารย์	๔๒	ภาช	๔๒
ปาณี	๔๒	ราชภูบาล	๓๘
ปาบั้ง	๓๐	ภิสก	๑๑
ปิฎกธรรม	๔๒	ภูไชย	๑๓
ปิตุเรศ	๘	ภูธร	๒
บุตตราช	๒	ภูบาล	.๙
ผากภู	๓,๔๔	ภูเบศ	๑๑

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ภูมิ	๕	ยมกपाल	๒๗
ภูวนาท	๕,๑๔	ยศ	๒
เกท	๑๔	ยะโสธรา	๔๒
โกชน	๑๑	ยักข์	๕
โกชนัง	๓๘	ยักโข	๕
มณีโชติ	๓	ยักษ์	๑๖
มณีวรรณ	๕	ยุคันธร	๑๕,๓๗
มนต์	๒๔	เยาวนาถ	๑๔
มโนจิต	๖	โยชน	๒๑
มโนทิพย์	๑	โยธา	๒,๒๐
มรณัง	๑๔	รวิ	๔๔
มรณาต	๖	รังสี	๓,๑๘
มหากัสสะปะ	๔๒	รัตนัง	๒๓
มะณีวัน	๒๘	รัสสี	๖
มะโนมัย	๓๗	ราชเทวี	๑๑
มะโนรา	๖	ราตรี	๑
มาตุเรศ	๒	ราชภูริ	๔๑
मार	๑๖	ฤทธิ	๒
मारดา	๙	ลาม	๓๕
มิดราช	๔	ลีลา	๓๙
มุกดา	๗	ลูทกะ	๖
มุงคูล	๓	โลกสงสาร	๔๒
มูณเชียร	๒	โลกา	๓๑
มุนตรี	๓	โลก	๓๑
มูลผลา	๒๒	วรรณ	๑๑
เมฆ	๒	วัดถัง	๒๘
เมฆขลา	๒๗	วัดถา	๓๘
มณีวรรณ	๒	วันทา	๑๑,๓๘
เมตตา	๓๐	วิสสา	๔๒
ยนต์	๔๑	วาที	๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
วาโย	๓	ลี้ต้ว	๑
วิบาก	๙	ลีนโดษ	๒๒
วิมาน	๒	ลััพพะพยาธิ	๑
วิเศษ	๑๙	ลััพพะภอยमार	๑
วิสาขะ	๑,๔๔	ลััพพะลี้ต้ว	๓๔
เวทนาจิต	๓๑	ลััพพะัญญู	๒๗
เวรัง	๑๔,๒๙	สาขา	๓๐
เวสสุวรรณ	๒๗	สาธิการ	๔๐
เวหา	๗,๑๘	สาธุการ	๔๐
ศรีสุทโท	๔๒	สามิโก	๑
ศิริไชโย	๑	สารีบุตร	๔๒
คิล	๑๐	สาลี	๑๙
เคียร	๓๓	สาวก	๔๒
โครก	๑๐	สาสน	๒๗,๓๘
สกุล	๓๓	ลัทธิเตช	๑,๓๔
สถาน	๑๑	ลินธุวา	๓
สถิตย	๒๓	ลัปินนิมิตร	๑
สมโภช	๓๓	ลัทนต์	๒
สมร	๑๘	ลัลา	๒๗
สมุท	๓๓	ลัข	๑๑
สรญาณ	๓๐	ลัรียา	๒๕
สวรรณ	๑	ลัรียอ	๔
สวรรณ	.๓	ลัรีย	๑๕
สวัสตี	๑๑	เสนห	๔
สหาย	๖	เสนา	๑,๓๘
ลักกุณา	๓๔	เสนต	๓
ลักโก	๒๗	เสพ	๖
ลักโข	๓๓	เสมรุ	๒๐
ลักวัลย	๔	ไสยา	๒๐
ลัตรู	๑๔	หงส์	๒๘

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
หัตถะบาท	๒๕	อินทร์	๒
หัตถ์	.๑๔	อินทร์ทรีย	๒๔,๓๗
หิมพาน	๒๐	อินทา	๒๕
หิมพานต์	๑๘	อุทกั๊ง	๕
หิมเวส	๒๕	อุทร	๑๕
เหตุ	๓๐	อุทัยาน	๑๑
พุทโธ	๑	อุพภิเสก	๑๐
อธิษฐาน	๔๐	โอรุ	๓๙
อนตายน	๒๗	โอรส	๑
อนันต์เนก	๕	อักษาราช	๑๖
อนรุทธเถระ	๕๒		
อริยานุวัตร	๑		
อะเนก	๒๒		
อะสังข์	๔๐		
อักโขเพณี่	๑๓		
อักคี	๑๖		
อักจรรย์	๒		
อักตร	๓		
อากาศ	๒๙		
อาชะไนย์	๓		
อาทิต	๑		
อาหนท์เถระ	๕๒		
อาบัติ	๒๓		
อาภรณ์	๖		
อายุ	๑๑		
อาลัย	๒๕		
อาหาร	๓๘		
อาฮามสงฆ์	๓๓		
อำมาตย์	๒		
มุนตรี	๒๑		

๙. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องท้าวคำทองสอนไพร่

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
(จ้าว) เณร	8	เดียร์อีสาน	22
(นัก) ปราชญ์	28	ตันทา	9
(วัน) อุโป	27	ตริยดนตรี	20
กรรม	11	ไตรเพท	21
กษัตริย์	5	ไตรภว	20
กะบิล	28	ทรพี	11
กัปปาสีวะ	15	ทศราช	5
กาเม	7,26	ทมะธรรม	6
กूर्ณา	6	ทวัระมาน	10
โกธา	5	ทาน	7
โกไสยะ	15	ทานศีล	5,11
ขันตี	5	ทิพย์	13
ชีริง	10	ทุกข	9
เขต	7	เทพเจ้า	11
เขตสังโฆ	7	เทวดา	13
ครู	11	เทวโลก	27
คัวัระนา	13	เทศนา	11,27
โคตร	13	โทษ	6
โครพ	7	โทษคุณ	11
จา	7	ธนู	20
จาคะ	5	ธรรณี	5,6
จิต	26	ธรรม	6 ,8
เจตีย์	22	นคร	5
ชาติ	10	นะที	18
ชีวิต	7	นาค	20
ญาณ	11	นารี	13
ญาติ	5	นิทานธรรม	28
ดุสิตา	28	นิล	15

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เนต	7	พุทบาท	7
เนรคุณ	11	เพสมายา	7
บรบวน	28	เพียร	5
บวรบัติ	7	ภาช	22
บาป	9	ภาชน	17
บาปเวร	7	ภาวนา	1
บิดามารดา	11	มณี	17
บุญ	7	มนต์เอก	21
บุญคุณ	19	มรณาคต	10
บุญฮาน	9	มหาสมุทร	18
ปฐม	11	มหิงสา	20
ประเทศ	18	มเหสี	28
ประนม	7	มะโน	6
ประเพณี	11	มะโนไม	5
ประมาณ	13	มิสาจาร	7
ประโยชน์	10	มุนตรี	5
ประสงค	13	มุนุสาลอก	22
ประเสริฐ	17	มุสา	26
ปาณา	26	มุสาวาท	26
ปาบึง	9	มูล	10
ปุตตา	28	โมทนา	27
ผญา	10	ยนต์	21
ผากฎ	11	ยศศักดิ์	7
ผาสาท	7,22	โยชน	18
พงศ	28	โยติกา	22
พยาธิ	21	รัลสี	21
พรหมจรรย์	16	ราชา	5
พาลี	6	โรคา	21
พิณ	21	ฤกษ์ยาม	22
พุท	8	โลกีย์	19

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
โลก	9	หงส์	20
โลภา	9	หัตถบาท	6
โลโก	7	หารเศษ	22
วิมาน	28	อทินนาทาน	26
วิวาท	13	อนตาย	11
วิหิงหา	6	อนันต์เนก	20
เวทมนต์	21	อนุญาต	6
เวรัง	8	อบายภูมิ	14
ศาสตรศิลป์	21	อวิโรธนัง	6
ศาสตร์แพท	20	อเวจี	10
ศิลป์ศร	20	อัปษร	7
ศีล	7	อัศจรรย์	22
ศีลสัตย์	19	อาจารย์	11
สกุล	7	อาชญ์	10
สงฆะ	10	อายุกาล	28
สงสาร	19	อาสา	10
สมุทร	19	อาชามสงฆ	7
สวรรค์	21	อำมาตย์	5
สังจิง	6	อุทกัง	6,12
สัตรุ	18	อุปัชฌาย์	11
สัตว์	13,18,20	โอฆะ	19
ลัทธิสัตว์	22	ฮีด	5
สาธุการ	22	ฮูป	20
สิงห์	20		
สุข	17		
สุรา	6		
สูตร	11		
เสนาหา	7		
เสนา	5,7		
เสเนต	6		

๑๐. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องเสียวสวาด

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กรรมเคราะห์	๘๓	คาเม	๑๕
กรรมเวร	๑๓๕	คารี	๒๕
กษัตริย์	๖๒	คาโว	๕๕
กะดุมพืด	๒	คุณนึ่ง	๕๐,๗๕
กัลยา	๓๐	เคราะห์	๔๑
กามสังโยค	๒๕	เคหัง	๓๖
กาลี	๙๕	โคจร	๖๒
กฤษโรว	๓๘,๖	โคโณ	๕๗
กุดโต	๗๗	โคสุภะ	๙๐
กุกทะเล	๔๐	โฆสั๊กกะ	๙๘
กุมาร	๓๖	จตุราขุมภู	๖๙
กุมารี	๖๗	จตุวีสั๊กขา	๖๕
กูณา	๒๓,๓๓	จักร์	๑๖
กูณาคุณ	๘๗	จักรวาท	๖๙
เกศ	๑๖	จันหา	๖๖
โกฏ	๑๖	จันทะ	๑๗
ไกลพราช	๖๖	จารจา	๗
ขรณี	๑๗	จิต	๑๐
ขันตี	๕๕	จิตสวาด	๘๐
เขต	๔,๒๒	จินดา	๒๖
คติ	๕๑	เจตีมหาธาตุ	๒๐
ครุฑ	๘๕	เจียรกาล	๗๓
คะณะนา	๘	เจียรระกาล	๓๕,๔๖
คันทิ	๓๓	โจทย์	๒๘
คัมภีร์	๙๒	โจร	๖
คัมภีร์	๖	ชรา	๒
คัวนา	๖๘	ชาติ	๑๑,๒๕

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ชูลี	๓๑	นาครา	๑๕
ไซโย	๑๑	นิกชะ	๓๕
ชะราการ	๗๗	นิทาน	๓๒
ชูลี	๓๐	นীরพาน	๒๕
ตัมทูลา	๖๐	นীরमित	๑๒๕
ตาบโส	๖,๔๙	บรบวร	๗๓
ตีณิ	๖๕	ประพา	๓๖
ทารกา	๗๗	บัณทิต	๖
เทพกนินรี	๑๙	บัณทิตย	๔๔
เทพะ	๒	บัวระบัตติ	๔๑
เทวดา	๖๖	บาท	๒๓
เทวบุตร	๘๓	บาปเวร	๘๑
เทวี	๓๒	บุพพาจาฮิต	๘๑
เทเวศ	๑๖	บุษยาน	๒๓
เทศ	๑๖	เบ็ญจะศีล	๗๙
เทศนา	๖,๕๙	ปฏิสนธิ	๗๗
เทียรระคา	๑๐๔	ปฐม	๒๘,๕๑
เทียรระฆา	๙	ปรโลก	๗๖
โทมนัส	๔๐	ประการ	๕,๒๘
โทษ	๓๖	ประเทศ	๘
โทษริษยา	๘๑	ประเทศนানা	๙
โทสา	๖๔	ประนม	๒๓
ธนู	๑๖	ประมาณ	๕๑
ธรมิ	๒๘	ประโยชน์	๕,๒๘
ธรรม	๑,๒๒	ประสงค์	๒๕
นครราช	๒๔	ประสูติ	๙๓
นนตีตุริยศ	๑๗	ประเสริฐ	๕๑
นักชัตตะริก	๑๑	ปราชญ์	๕
นักชัตริก	๖๗	ปราณี	๓๐,๔๙
นัทที	๘	ปะณี	๓๙

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
ปะเทเส	๒๐	พราหมโณ	๓๕
ปะราช	๓๑	พาที	๒,๓๔
ปะสาท	๘๙	พานิชา	๘
ปะเทเส	๔๑	พากย์	๘
ปักซี	๕๒	พิจารณ์	๖
ปัจจุบัน	๗๙	พิจารณา	๑๑๑
ปัจสิมา	๔๗	พิณพาทย์	๑๗
ปัญญา	๕๑	พิมพ์	๑๐๑
ปาบง	๓๔	พิมพ์พรหม	๑๙
ปารมี	๒๖	พิมพากัลเยศ	๑๙
ปารราชีก	๓๖	พิศวาด	๔๗
ปิตตา	๓,๘,๒๓	พุทธคุณ	๑
ปิสุมมา	๔๔	พุทธบาท	๒๕
ปุณณกะยักษ์	๖๖	พุทธศาสนา	๗๖
ปุตตะราช	๙๓	พุทโธ	๕,๗๙
ปุตโต	๕๗	เพ็ชฌฆาต	๓๖
ปุพเพ	๑๒๓	เพศ	๗๘
ผญา	๒	โพธิ์	๑๑๓
ผลา	๓	โพธิญาณ	๙๑
ผากฎ	๔๓	โพธิสัตว์	๓
मार	๑๑	ภரியา	๙๖
ผาสาท	๑๖	ภะคินี	๗๓
พงษ์	๙	ภะยาคะติ	๕๑
พัยคโฆ	๓๔	ภาค	๓๒
พร	๒๔	ภาช	๗
พรหม	๘	ภาธ	๑๐๐
พิมานเมฆ	๑	ภาษา	๑๒,๖๐
เนตร	๔๘	ภิชมย์	๗
พะหุสุตร์	๒๐	ภุธร	๘
พราหมณา	๓๒	โภคา	๙๒

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
มนต์คาถา	๒๖	ยักษ์	๗๘
มโนราช	๑๖	ยูคิน	๓๕
มยุรา	๗๕	โยชน์	๑๖
โกชะนัง	๘๑	โมหะ	๘,๔๙
มนต์	๔๙	ยถากรรม	๑๑๐
มรณา	๓๖	โยติกา	๑๓๖
มรณาต	๔๖	โยทิกา	๑๒
มรรค	๘๐	โยโส	๖
มหาเถร	๒๕	ระดู	๔๐
มหานิล	๖๙	ระหัส	๔๖
มหาโมคคัลลานะ	๒๕	รัสสี	๕๐
มะณี	๓๖	รัสสี	๖
มะณีกาพย์	๖๙	ราช	๖
มะณีโชติ	๑๑๑	ราชบุตร	๔๙
มะทุ	๖	ราชบุตร	๖๑
มะโน	๒๖	ราชบุตร	๓๑
มะโนจิต	๑๐๕	เริงโญ	๔๓
มังกร	๑๒	ราชา	๑๕,๒๔
มัจจุราช	๒	ราตี	๕๕
มีชฌเ	๒๐	โรคา	๑
มาตตุคาม	๓๑	ลักษณ	๑๐๑
मार	๖๖	ลาม	๕
मारดา	๒๓,๒๖	ลุทโก	๗
मितตา	๒๕	โลก	๓๑
มิตร	๘	โลภา	๕๑
มิสสาจาร	๓๑	วรรณนา	๗
มุงคูล	๖	วัตถิง	๑๖,๗๒
เม็งซอน	๒๘	วัสสา	๒
เมตตา	๗๘	วาจา	๔
เมโท	๕๘	วิชัยยน	๕๖

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
วิฑูรย์	๗๐	ลักขณา	๑๔
วิตก	๑๑๐	ลักขุณี	๑๔
วิบาก	๕๗,๗๓	ลักขุโณ	๖๕
ทวาทสปาทา	๖๕	ลักคณา	๔๐
วาร	๔๗	สังฆานต์	๑๗
วิจารณ์	๑๑๐	สังฆะเทศน์	๒๐
วิวาโท	๑๐๔	สังโยค	๔๖
วิไล	๔๗	สังวาลย์	๑๖,๓๖
เวทนา	๕๖	สังเวด	๖๓
เวร	๒๕	สังจา	๕๕
เศรษฐี	๑๗,๑๗	สังคย	๘๘
เวรัง	๕๗	สังคว์	๓,๘
เวรี	๑๑๘	สังคทะดา	๕๐
เวสสุวรรณ	๘๓	สังคทา	๕๑
ศาลา	๖๓	สังคปีนะวะนะตีตะ	๘๖
ศีล	๒๐	สังคโป	๓๓
ศีลทาน	๔๙	สังคพะ	๑๑
โคก	๕,๙,๔๑	สังคัพัญญ	๗๘
สถิตย	๒๘	สังคเพ	๓
สถิตยอาสน	๓๙	สามานสังคว์	๕๔
สนเทห์	๕๐	สังคคะเลส	๒๕
สนธิ	๕๘	สุข	๕
คุณโณ	๓๕	สุนทรี	๑๗
สมณ	๒๐	สุนักขา	๘
สมภาร	๑๖	สุรวินทร์	๑๙
สมเสพกามคุณ	๔๖	สุรา	๖๐
สรรพะ	๑๒	สุริโย	๕๓
สวรรค	๑๖	สุวรรณการ	๓๖
สวาท	๔๐	สุวณณา	๗๑
สหาย	๘	สุรย์	๔๕

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
เสถียรสุข	๑	อัมพา	๔๔
เสโท	๕๘	อัครจริย	๑๑๓
เสนหา	๑๙, ๘๐	อัครจริย	๒๖
เสนา	๔	อัสสรา	๑๗
เสนโน	๔	อาฆาต	๓๔
เสพ	๑๗	อาชญ์	๓๘
เสพสุรา	๖๒	อาชญา	๓๘
เสาร์	๙๓	อาณาจักร	๔๒
โสคา	๗๙	อาธรรม	๓๓
โสภาพ	๒	อาภรณ์	๙๓
หงษ์	๓๙	อายุ	๒
หรรคุณ	๙๒	อายุสังขาร	๘๓
หัตถะบาท	๓๑	อาลัย	๔๗
หีนัง	๕	อาสน์	๒๐
เหตุการณ์	๑๐๓	อาหาร	๕๖
โหร	๓๙	อิจสา	๗๔
อกนิษฐาน	๖๘	อิตถิ	๗๔
อจินไตย	๘	อิทร์	๘
อดีตชาติ	๗๙	อินทร์พรหม	๒๘
อนันต์	๑๖	อินทะนิล	๑๖
อนุญาต	๖๐	อินทะราช	๑๗
อเนก	๓๕	อุครที่ไป	๑๙
อรรณ	๑๓๖	อุตตมะเศษ	๙๒
อรหันตา	๒๖	อุทุมมกุมาร	๖๐
อเวจี	๕๖	อุทัยาน	๑๗
อสังกฤณา	๖๕	อุทุมพร	๘๐
อสังเวค	๒๖	อุบาย	๓๖
อักษะ	๗๔	อุปลาก	๒๐
อังคาร	๑๑	อุปฮาซ	๖๖
อันตายน	๒๔	อุปะมา	๔๑

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
อุพพิเสก	๔๙	ยักษา	๓
อุสุภะราช	๕๔	ยาดนา	๗๑
เอโก	๖๕	ยิด	๖
ฮมย์มะโน	๑๐๕	ยิตา	๗๐

๑๑. ประมวลคำศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตในวรรณกรรมอีสานเรื่องสุทนต์ชาดก

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
กัลยา	๓	จักรวาฬ	๑๙
กาสาวิ	๔	จันโท	๔
กาฬ	๒๔	เจตีย์	๒
กินนะรี	๖	โจโร	๑๓
กุมภกัณฑ์	๓	ชลทา	๕
กूर्ณา	๕,๒๓	ชลที	๗
เกษิม	๑	ชลเนต	๘
เกสา	๒๘	ชาติ	๓๐
โกฏิ	๔	ชีวหา	๒๙
ไกรลาส	๗	ไชยะ	๘
ขรรค์	๔	ญาณ	๒๗
ชันท์	๒	ญาณไตร	๑
ชันธ	๓	ดาวดึงส์	๑
เขต	๕	เดชสมภาร	๒,๑๐
คณา	๒๓	ตุลิตา	๑
ครรรภ	๑	เตโช	๑๔
คะดี	๒๓	ไตรรัตน์	๑
คันโธ	๒๗	ทวาร	๑๓
คัมภวีก	๒	ทวิป	๒
คัวรรณ	๒๙	ทศมาส	๒
คาเม	๑๓	ทาน	๑๑
คีรี	๑๘	ทารกา	๒
คุงคา	๓๓	ทาสา	๓
เคหัง	๑๐	ทิป	๒๐
โคจร	๒๐,๖	ทุกข์	๔
จตุโลก	๒๗	เทพา	๑๒
จักพรรดิ	๒	เทวบุตร	๑
จักร์	๕,๓๐	เทวี	๔

ภาษาไทยีสาน	หน้า	ภาษาไทยีสาน	หน้า
เทเวส	๒๕	บุพผา	๕
เทโว	๑๐	บุพพนิมิตร	๒
โทษ	๙	บุพเพ	๗
ธนูศร	๒	บุษยาน	๑๑
ธนูศิลป์	๒	โบกซ์	๖
ธรณี	๑๙	ปฐม	๑๗
ธรรมชาติ	๗	ประการ	๓๑
ธรรมนิทาน	๑	ประเทศ	๒,๑๘
นคร	๒๘,๒	ประนมกร	๒๐
นพดลเวหา	๑๘	ประมาณ	๓๒
นรินทร์	๒๔	ประมาท	๒๙
นะที	๒๔	ประสงค์	๕
นาค	๕	ประสูติ	๒
นาคบาส	๗	ประเสริฐ	๑
นารี	๒๘	ปราชัญ	๑
นิโครธ	๓๓	ปักซี่	๗
นิทานสี่ทนต์	๑	ปัญญา	๒
นิล	๑๕	ปาบั้ง	๓๐
นිරพาน	๑	ปีตุเรศ	๘
นุตนาถ	๓	ปุตตราช	๒
เนตร์	๒๒	ปุตตา	๑๖
บรรณการ	๑๙	ปุตราช	๑๕
บริวาร	๑	ผากฎ	๓
บัวระพา	๒๐	ผาสาท	๒
บาดาล	๓๓	เผด	๓๐
บาท	๓	พงค์	๓๐
บาป	๓๐	พรหม	๓๒
บารมี	๑๑	พราหมณ์	๑๖
บิดา	๒	พลี	๑๖
บุญ	๓	พลีราช	๑๒

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
พันธุ	๒๗	มะโนรา	๖
พากย์	๑๐	มาตุเรศ	๒
พาทิ	๑๕	มาร	๑๖
พาโล	๑๖๓๑	มารดา	๙
พิฑูรย์	๒๓	มาลา	๑๒
พิณ	๖	มิกราชา	๔
พิมพ์	๔	มุกดา	๗
พิส	๓๒	มุงคูล	๓
พุทบาท	๑	มูณเฑียร	๒
พุทธุภูมิกาล	๑	มุนตรี	๓
เพศ	๓๑	มูลผลา	๒๒
โพธิญาณ	๑	เมฆ	๒
โพธิราช	๒	เมฆขลา	๒๗
โพธิสัตว์	๒	เมตตา	๓๐
ภิเสก	๑๑	ยมภิบาล	๒๗
ภูธร	๒	ยศ	๒
ภูบาล	๙	ยักข์	๕
ภูเบศ	๑๑	ยักไซ	๕
ภูมี	๕	ยักษ	๑๖
ภูวนาถ	๕	ยัคินธร	๑๕
เกท	๑๔	เขาวนาถ	๑๔
โกชน	๑๑	โยชน	๒๑
มณีโชติ	๓	โยธา	๒,๒๐
มณีวรรณ	๕	รังสี	๑๘
มนต์	๒๔	รังสี	๓
มโนจิต	๖	รัตนัง	๒๓
มโนทิพย์	๑	รัสสี	๖
มรณัง	๑๔	ราชเทวี	๑๑
มรณาด	๖	ราตรี	๑
มะณีวัน	๒๘	ฤทธิ	๒

ภาษาอีสาน	หน้า	ภาษาอีสาน	หน้า
ลูกกะ	๖	ลักโก	๒๗
โลกา	๓๑	สังโฆ	๓๓
โลก	๓๑	สังวาลย์	๔
วรรณ	๑๑	สัตรู	๑๔
วัดถึง	๒๘	สัตว์	๑
วันทา	๑๑	สันโดษ	๒๒
วาที	๖	สัพพะโภยมาร	๑
วาโย	๓	สัพพัญญู	๒๗
วิบาก	๙	สาขา	๓๐
วิมาน	๒	สามโก	๑
วิเศษ	๑๙	สาสี่	๑๙
วิสาขะ	๑	สาสน์	๒๗
เวทนาจิต	๓๑	สิทธิเดช	๑
เวรัง	๑๔,๒๙	สินธุวา	๓
เวสสุวรรณ	๒๗	สีหนด์	๒
เวหา	๗,๑๘	สีลา	๒๗
ศิริไชโย	๑	สุข	๑๑
ศีล	๑๐	สุบินนิมิตร	๑
เคียร	๓๓	สุรียา	๒๕
โครก	๑๐	สุริโย	๔
สกุล	๓๓	สุรย์	๑๕
สถาน	๑๑	เสนห์	๔
สถิตย	๒๓	เสนา	๑
สมร	๑๘	เสนต	๓
สมุท	๓๓	เสพ	๖
สรญาณ	๓๐	ไสยา	๒๐
สวรรณ	๑	หงส์	๒๘
สวรรณ	๓	หัตถะบาท	๒๕
สวัสตี	๑๑	หัตถี	๑๔
สหาย	๖	หิมพาน	๒๐

ภาษาอีสาน	หน้า
หิมพานต์	๑๘
หิมเวส	๒๕
เหตุ	๓๐
อนตายน	๒๗
อนันต์เนก	๔
อะเนก	๒๒
อักโขเพณี่	๑๓
อักคี	๑๖
อักจรรย์	๒
อักคร	๓
อากาศ	๒๙
อาชะไนย์	๓
อาทิต	๑
อาบัติ	๒๓
อาภรณ์	๖
อายุ	๑๑
อาลัย	๒๕
อาฮามสงฆ์	๓๓
อำมาตย์	๒, ๒๑
อินทร์	๒
อินทร์ทรีย์	๒๔
อินทา	๒๕
อุทกััง	๕
อุทร	๑๕
อุททยาน	๑๑
อุพภิสก	๑๐
โอรส	๑
ยักษาราช	๑๖

ประวัติผู้เขียน

พระมหาทองสุข นาชัยดี (สุพุทธสิริ) เกิดวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ ที่อำเภอ
กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สำเร็จการศึกษาปริญญาศาสนศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) สาขา
ศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ จากมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๒๗
และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘
ในระหว่างการศึกษาปริญญามหาบัณฑิตเคยได้รับทุนผู้ช่วยสอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย คณะมนุษยศาสตร์ วัดบวรนิเวศ
บางลำพู กรุงเทพมหานคร.

